

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Приватний вищий навчальний заклад "Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука"
Освітня програма	27549 Середня освіта (Географія)
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	014 Середня освіта

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Приватний вищий навчальний заклад "Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука"
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	27549
Назва ОП	Середня освіта (Географія)
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Спеціалізація (за наявності)	014.07 Географія
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Прасул Юлія Іванівна, Коріненко Вадим Вікторович, Шевчук Сергій Миколайович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	07.11.2023 р. – 09.11.2023 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://www.megu.edu.ua/uk/akreditaciya-2023-2024-nr>

Програма візиту експертної групи <https://www.megu.edu.ua/uk/akreditaciya-2023-2024-nr>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

ОПП "Середня освіта (Географія)" та більшість процесів, які zorganizовано у МЕГУ щодо її реалізації справляють досить позитивне враження і відзначаються високим рівнем якості. Ця програма віднайшла своє місце і вже відіграє важливу роль у функціонуванні освітнього простору не лише Рівненської області, а всієї України. Свідченням цього є контингент здобувачів освіти, яким не завжди можуть похвалитися державні чи національні ЗВО, які здійснюють підготовку здобувачів ВО за цією спеціальністю. ОП належить до категорії іміджевих, бюджетоформуючих та перспективних для майбутнього розвитку ЗВО. Університет і ця ОП стали осередком географічного життя Рівненщини, що дозволило у повній мірі долучати всі категорії зацікавлених сторін у якісній підготовці учителя (викладача) географії та успішно реалізувати модель освіти удосконалення життя: школа – зво – школа – післядипломна освіта. Університет своєю освітньо-науковою діяльністю прагне до реалізації важливих суспільних запитів із якісної підготовки вітчизняних педагогічних кадрів. У МЕГУ створено сучасне комфортне освітнє середовище, яке задовольняє потреби усіх учасників освітнього процесу та сприяє якісній реалізації ОП. ЕГ відзначає загальну відповідність ОП усім критеріям щодо оцінки її якості, водночас звертає увагу на наявність ряду позитивних практик, що значно посилюють її оцінку. Слабкі сторони, які були виявлені у ході акредитаційної експертизи, можуть бути усунені у короткі строки. Врахування рекомендацій ЕГ дозволить покращити можливості та перспективи успішного функціонування цієї ОП у майбутньому, яка має усі потенційні можливості для подальшої успішної реалізації та розвитку.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Сильними сторонами ОП є її змістове наповнення, ЗВО вдалося під час проектування програми віднайти збалансований перелік ОК, урахувавши сучасні тенденції і напрямки розвитку освітньої галузі, фахової (педагогічної) та предметної (географічної) підготовки учителя (викладача) географії. У змісті ОП вдало поєднано регіональну складову змісту освіти із орієнтацією на краєзнавчу та туристично-екскурсійну підготовку фахівців. Досить переконливо, логічно і змістовно виглядає перелік ОК предметної (географічної) підготовки, який може стати орієнтиром для інших ЗВО, що здійснюють підготовку магістрів за спеціальністю 014.07 Середня освіта. Географія. ОП має академічну та прикладну орієнтацію, реалізується інтеграція теоретичної фахової підготовки в галузі психології, педагогіки, географії і методики її навчання з практичною підготовкою. Структура змістового наповнення Модульного середовища відзначається інноваційністю, оскільки здійснена не за формами чи видами освітньої діяльності, а за тижнями семестру, що значно полегшує зручність її використання для здобувачів ВО. Унікальною практикою для освітнього простору України є реалізація у МЕГУ проекту «Прапор МЕГУ на вершинах світу». Проведення додаткового фахового вступного випробування у вигляді тестів, що дозволяє забезпечити більш об'єктивний відбір здобувачів ВО. Залучення в освітній процес авторських науково-популярних фільмів НПП. Застосування практично-орієнтованих, інтерактивних, інноваційних методів у межах ОК (зокрема, ОК15, ОК7, ОК11, ін.), що дозволяють розвивати особисті інтереси, креативність, лідерські навички і навички командної роботи. Оновлення РПНД відбувається шляхом уведення до списку рекомендованих джерел авторських публікацій НПП. Різноманітність форм поточного контролю та оприлюднення в РПНД питань гарантованого рівня знань здобувачів ВО. Поєднання тестових технологій, двох НПП на ОК, оприлюднений захист проміжних контролів і практичних робіт, оприлюднення розподілу балів у РПНД. Наявність силабусів усіх ОК інформації щодо політики курсу і політики щодо академічної доброчесності. Робота Міжуніверситетського лекторію, впровадження гостьових тематичних лекцій. Наявність бібліотечних електронних сервісів віддаленого доступу та перевірки унікальності наукових робіт здобувачів ВО. Своєчасна, всебічна та прозора підтримка здобувачів ВО, які опиняються у складних життєвих обставинах. Постійний діалог зі здобувачами ВО щодо вдосконалення ОП під час освітнього процесу, а не тільки під час формальних процедур перегляду ОП. На веб-сайті ЗВО розміщена вся необхідна інформація, включно з Проектом ОП 2024 р., порівняльною таблицею до проекту ОП, каналом зворотного зв'язку, повною інформацією про ОК: НП, РП та силабуси дисциплін. Спостерігається значна зацікавленість та, водночас, поінформованість стейкхолдерів в деталях реалізації ОП, їх активна безпосередня комунікація з адміністрацією ЗВО та гарантом ОП з використанням різних каналів комунікації.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

ЕГ не виявила недоліків. Слабкими сторонами є нерівномірний розподіл ОК щодо кваліфікацій, які привоюються випускникам: у переліку ОК відсутні відповідні дисципліни, окрім ОК5 Асистентська практика, а у змісті існуючих не приділяється належної уваги до підготовки для роботи на посаді 2310.2 Викладач ЗВО. Окремі із компетенцій (інклюзивна і здоров'язберігаюча) Профстандарту учителя ЗЗСО ураховані не в повному обсязі. За наявності прописаної процедури на ОП відсутня практика визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО. На ОП ще не набула поширення практика визнання результатів навчання здобутих у неформальній освіті. Певне неспівпадіння методів навчання, указаних у РПНД та у Відомостях СО. Слабка науково-дослідницька діяльність здобувачів ВО. У РПНД не конкретизовані критерії оцінювання видів робіт здобувачів ВО, підсумкового та проміжного контролю; не оприлюднені приклади завдань підсумкового контролю; неповно розкриті у нормативних положеннях питання запобігання та врегулювання конфліктів. За деякими ОК (наприклад, ОК11 Теоретичні проблеми фізичної географії) професійна активність НПП є низькою. Відсутність таких форм співпраці з роботодавцями як спільне виконання НДР, стажування НПП на базах роботодавців. До процесу реалізації ОП активно долучаються різноманітні стейкхолдери, в т.ч. і представники роботодавців, однак таке долучення ґрунтується на особистих контактах окремих НПП та представників адміністрації ЗВО. Рекомендації: 1. При черговому перегляді ОП посилити змістову складову підготовки здобувачів ВО до профдіяльності у ЗВО чи

розглянути доцільність присвоєння кваліфікації "викладач ЗВО" . 2. Посилити інклюзивну і здоров'язберігаючу компетентності майбутнього вчителя (викладача) географії. 3. У наступному навчальному році розробити план дій щодо забезпечення можливостей для участі здобувачів ВО у різних формах неформальної освіти. 4. Ретельно підходити до формулювання методів і технологій навчання, зазначених в РПНД. 5. Активізувати участь здобувачів ВО у наукових форумах, посилити НДР з магістрантами. 6. Посилити НДР НПП, активізувати написання грантових проєктів, публікацій за фокусом ОПП. 7. Активізувати роботу щодо залучення іноземних партнерів до читання гостьових лекцій, проведення воркшопів методико-географічного спрямування, розглянути можливість викладання окремих фахових дисциплін англ. мовою. 8. Конкретизувати у РПНД або методрекомедаціях критерії оцінювання практичних/лабораторних робіт, поточних та підсумкових контрольних заходів; оприлюднити їх для здобувачів ВО. 9. Розмістити на сайті ЗВО/факультету або у системі Moodle приклади завдань для підсумкового контролю. 10. Передбачити підвищення кваліфікації НПП за психологічною складовою та інклюзивністю освітнього процесу. 11. Розглянути можливість створення Ради / Асоціації стейкхолдерів у ЗВО, створити постійно діючий майданчик для комунікації роботодавців та ЗВО.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

У МEGУ підготовка учителів географії здійснюється із 2001 р., а сам університет започатковувався саме як педагогічний ЗВО. ОПП «Середня освіта (Географія)» розроблена та реалізується відповідно до Стратегії розвитку МEGУ щодо якісної підготовки висококваліфікованих і конкурентоспроможних на національному та міжнародному ринках праці фахівців для наукових та освітніх установ, органів державної влади і управління, установ усіх форм власності за ступенями вищої освіти в галузях освіти відповідно до міжнародних і вітчизняних класифікацій освіти, утвердження національних, культурних і загальнолюдських цінностей (<https://www.megu.edu.ua/sites/default/files/202.pdf>). ОП має на меті забезпечити підготовку висококваліфікованих, конкурентоспроможних фахівців у галузі сучасної освіти, яка ґрунтується на формуванні їхніх загальних і професійних компетентностей, що надають можливість вільного доступу до працевлаштування у закладах освіти та дозволяють здійснювати освітньо-педагогічну діяльність інноваційного характеру (<https://public.naq.gov.ua/eodb3975-7c3a-4a37-bbbo-b62fbad8ab2d>). На думку ЕГ таке формулювання мети ОПП цілком відповідає спеціальності 014 Середня освіта, однак потребує уточнення щодо її предметної спеціалізації, зокрема 014.07. Середня освіта. Географія, адже ОПП націлена саме на підготовку учителя географії. Під час зустрічі із керівництвом МEGУ встановлено, що дану ОПП відносять до категорії іміджевих, бюджетоформуючих та перспективних для майбутнього розвитку ЗВО. З цієї метою керівництвом Університету здійснюється уся необхідна підтримка щодо створення належних умов для її успішної реалізації. Зазначені керівництвом МEGУ сильні сторони ОПП, а також ризики її подальшої реалізації свідчать про фахове розуміння перспектив розвитку цієї ОПП.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

ЕГ встановлено, що усі учасники освітнього процесу (здобувачі ВО, роботодавці, НПП та академічна спільнота) були залучені до перегляду та оновлення ОПП. Щорічний перегляд та оновлення ОПП відбувається шляхом її постійного моніторингу, опитування усіх учасників освітнього процесу, випускників та роботодавців, проведенні активностей із здобувачами ВО, роботодавцями. ЗВО здійснює постійний моніторинг щодо забезпечення потреб регіонального ринку праці Рівненської області в учителях географії. Запрошені на зустріч роботодавці (Ю. Лис, О. Аврамішин) наголошували на постійній потребі закладів освіти Рівненської області в учителях географії. Здобувачі ВО денної форми навчання підтвердили урахування їх пропозицій, які надавалися в усній формі, а також під час опитувань, через участь в ОСС тощо. Наприклад Я. Чуманевич, звернула увагу на потребу збільшення кількості годин фахової підготовки учителя географії (протокол засідання кафедри географії та туризму №8 від 07.04.2023 р.); див. відповідь на запит ЕГ <https://office.naq.gov.ua/a8218f25-855a-4fa5-8efc-909ee59cf006>). У ході акредитаційної експертизи під час зустрічі зі ЗО заочної форми навчання було з'ясовано, що вони також долучалися до перегляду ОПП у формі опитувань, але пропозицій щодо удосконалення програми не надавали. Зовнішні стейкхолдери під час зустрічі, відзначили своє залучення до проектування та перегляду ОП. За рекомендацією методиста лабораторії ПМОТ Рівненського ОППО Юрія Лиса було запроваджено ОК «Дослідницька діяльність у вивченні географії» для активізації інтелектуальних здібностей, творчого пошуку і дослідницького вміння здобувачів (протокол засідання

кафедри географії та туризму №8 від 07.04.2023 р.). Учителька географії Рівненського ліцею № 26 Н. Осніцька надала позитивну рецензію на проєкт ОПП без зауважень. Вчитель географії Чудельського ліцею Сарненського району А. Онопрійчук у ході зустрічі підтвердила свою пропозицію щодо імплементації у змісті ОК вимог НУШ. Академічна спільнота кафедр географії і туризму та загальної педагогіки і дошкільної освіти МЕРУ на етапі обговорення та затвердження ОПП була безпосередньо долучена до формування її цілей, ПРН, переліку ОК. Так, згідно протоколу випускової кафедри №8 від 07.04.2023 р, до аналізу змісту ОПП долучилися О. Марчук, А. Романів, О. Ярошенко, які надали рекомендації щодо оновлення переліку та змісту ОК. Так, у 2023 р. оптимізовано зміст та структурно-логічну послідовність компонентів ОП; до вибіркових блоків уведено додаткові ОК, запропоновано оновити окремі СК та ПРН, впроваджено нові обов'язкові ОК «Організація та управління освітнім процесом: регіональний аспект», «Організація краєзнавчо-туристичної роботи» із метою посилення регіональної складової ОПП. Всі ці пропозиції були підтверджені у ході зустрічі із НПП. На проєкт ОП було надано 2 позитивні рецензії без зауважень від зовнішніх рецензентів: д.пед.н., проф. Н. Грицай (РДГУ), д.геогр.н., проф. Л. Заставецька (ТНПУ імені В. Гнатюка).

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі ОПП та ПРН визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, зокрема тих, що базуються на засадах підготовки учителя для ЗЗСО. Разом з тим, у особливостях ОПП міститься і інше формулювання «ОПП зорієнтована на формування здатності здійснювати інноваційно-дослідницьку діяльність», що є більш характерним для освітньо-наукових програм, або програм третього (освітньо-наукового) рівня ВО. У ОПП реалізується інтеграція теоретичної фахової підготовки в галузі психології, педагогіки, географії і методики її навчання, з практичною діяльністю (виробнича (педагогічна) практика у ЗЗСО, асистентська практика, переддипломна (педагогічна) практика). Структура ОП передбачає реалізацію проблемного навчання у т.ч. із застосуванням технологій дистанційного і змішаного навчання. Забезпечує практичну підготовку здобувачів освіти з актуалізацією географічних і психолого-педагогічних знань з урахуванням регіонального аспекту, уміння організовувати краєзнавчо-туристичну роботу. Тенденції розвитку спеціальності відбиває перший блок ПРН (спеціальності) 1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12,13,14. Урахування галузевого контексту та змістової підготовки ОП здійснено при формулюванні другого блоку ПРН (предметної спеціальності) 1,2,3,4,5,6,7,8, які в сукупності дозволяють забезпечити якісну підготовку учителя (викладача) географії. При розробці ОП було враховано зміст подібних ОП, реалізація яких відбувається у КНУ імені Тараса Шевченка; ВНУ імені Лесі Українки, ТНПУ імені Володимира Гнатюка, ЧНУ імені Юрія Федьковича (це дало змогу включити до змісту ОПП ОК «Інноваційні технології в географічній освіті», доповнити перелік вибіркових ОК дисципліною «Географічні задачі та методика їх розв'язування», скорегувати її структурно-логічну схему, вдосконалити структуру окремих ОК тощо). Щодо досвіду аналогічних іноземних ОП, то вивчалася модель підготовки фахівців в Університеті Бат-СПА – наявність обов'язкових ОК «Навколишнє середовище, люди та місце» та «Екологічний менеджмент» стало поштовхом для впровадження ОК «Геоecологічні проблеми природокористування регіону та територіальної громади»; Великопольської соціально-економічної вищої школи – дозволили впровадити ОК «Організація та управління освітнім процесом: регіональний аспект». Унікальність даної ОП визначається у відповідності до запитів регіонального ринку праці, що потребує учителів здатних надавати якісні освітні послуги у сільській місцевості Рівненської області. Саме на цій особливості наголошували учасники більшості зустрічей, що відбулися у ході акредитаційної експертизи (гарант, керівництво ЗВО, НПП, здобувачі освіти заочної форми навчання, випускники та роботодавці).

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт освіти із підготовки магістрів за спеціальністю 014.07 Середня освіти. Географія відсутній. ОПП розроблена відповідно до вимог Національної рамки кваліфікацій. ПРН ОПП сформовано на основі сучасних наукових здобутків у сфері освітньої діяльності, що є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичного осмислення проблем у галузі освіти. Спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, що необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур забезпечується ПРН 6,7; здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі у широких або мультисекторних контекстах (ПРН 1,8,12); здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності (ПРН 4,9,10,11,14); зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються (ПРН 2); управління робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів (ПРН 5); відповідальність за внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів діяльності команд та колективів (ПРН 3); здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії (ПРН 13). Названі вище ПРН посилюються та поглиблюються відповідно до предметної спеціалізації (другого блоку ПРН ОПП), щодо розуміння концептуальних засад та основних теоретико-методологічних проблем географічної науки (ПРН 1); вибору шляхів розв'язання практичних задач у професійній діяльності (ПРН 2); застосування поняттєво-концептуального апарату й порівняння різних

поглядів на проблемні питання, організації дослідницької роботи (ПРН 3); обґрунтування вибору сучасних методів і технологій досліджень і навчання (ПРН 4); вибору форм та методів організації освітнього процесу, вміння працювати у глобальному інформаційному середовищі (ПРН 5); володіння спеціалізованими вміннями та навичками розв'язання проблем (ПРН 6); відбір, аналіз, представлення і поширення географічної інформації (ПРН 7). Отже, ПРН ОПП визначені відповідно до вимог НРК, яка ґрунтується на європейських і національних принципах та стандартах забезпечення якості освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Реалізація ОПП відбувається на вимогу суспільного запиту та регіональної потреби Рівненської області у якісній підготовці учителів географії для сільської місцевості Рівненської області. ОПП належить до категорії іміджевих, бюджетоформуючих та перспективних для перспективного розвитку ЗВО. Цілі ОПП відповідають місії та стратегії МЕГУ. Університет своєю освітньо-науковою діяльністю прагне до реалізації важливих суспільних запитів із якісної підготовки вітчизняних педагогічних кадрів. ОП має академічну та прикладну орієнтацію, реалізується інтеграція теоретичної фахової підготовки в галузі психології, педагогіки, географії і методики її навчання, з практичною підготовкою. ПРН за ОП, відзначаються особливим акцентом на формування знань, умінь і навичок саме учителя (викладача) закладу загальної середньої, професійної (професійно-технічної) та фахової передвищої освіти. Перелік цих загальних ПРН доповнюється спеціальними ПРН із урахуванням специфіки, особливостей і сучасних тенденцій підготовки учителя географії. Переважна більшість ПРН є практико-орієнтованими і визначеними відповідно до вимог НРК.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Слабкі сторони та недоліки у ході акредитаційної експертизи за критерієм 1 виявлені не були. З метою подальшого удосконалення ОПП експертна група рекомендує уточнити мету ОПП щодо її предметної спеціалізації, зокрема 014.07. Середня освіта. Географія, адже ОПП націлена саме на підготовку учителя географії.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Акредитаційна експертиза ОПП показала її відповідність чинним вимогам до провадження освітньої діяльності за критерієм «Проектування та цілі освітньої програми». Цілі ОПП цілком відповідають місії та стратегії МЕГУ, її ПРН визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін (стейкгольдерів), визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту. Програмні результати навчання відповідають вимогам НРК. Освітня діяльність за цим критерієм повністю відповідає у межах підкритеріїв 1,2,3,4. Аналіз сильних сторін, відсутність слабких сторін та водночас відсутність позитивних (зразкових) практик на ОПП за цим критерієм дає підстави оцінити ОПП та освітню діяльність за цим критерієм на рівні «В».

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Основні процеси освітньої діяльності в ЗВО визначаються у локальному документі «Положення про організацію освітнього процесу у ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука» <https://www.megu.edu.ua/sites/default/files/2021-05.pdf>. Обсяг ОПП для здобувачів ВО денної та заочної форм навчання складає 90 кредитів, термін навчання 1 р. 6 міс. навчальний план відповідає усім вимогам законодавства щодо навчального навантаження для підготовки магістра. Розподіл кредитів (годин) між окремими ОК також є збалансованим. Обсяг ОК, спрямованих на формування визначених ОПП компетентностей та ПРН становить 67 кредитів, а вибіркового ОК відповідно – 23 кредити. На практичну підготовку здобувачів ВО відведено 15 кредитів, що становить 16 % від загального обсягу підготовки. Підсумкова атестація здійснюється у формі захисту

кваліфікаційної роботи із географії та (або) методики її навчання. Експертна група окремо звертає увагу на раціональному та справедливому розподілі обсягу ОК (кредитів, годин) між професійною (педагогічною) і фаховою (географічною) підготовкою здобувачів ВО.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст ОПП має чітку структуру, її розробникам вдалося віднайти оптимальне поєднання фахової і предметної підготовки, а також наповнити відповідними ОК ці частини програми. Досить переконливо і логічно виглядає перелік ОК предметної (географічної) підготовки (ОК 9 Методика навчання географії, ОК 10 Теоретичні проблеми суспільної географії, ОК 11 Теоретичні проблеми фізичної географії, ОК 12 Прикладна картографія і технологія виготовлення цифрових карт, ОК13 Інноваційні технології в географічній освіті, ОК14 Організація краєзнавчо-туристичної роботи, ОК15 Геоекологічні проблеми природокористування регіону та територіальної громади, ОК16 Дослідницька діяльність у вивченні географії), який може стати орієнтиром для інших ЗВО, що здійснюють підготовку учителів географії, оскільки включає підготовку із природничої і суспільної географії, картографії і геоінформаційних систем, геоекології та природокористування, технологій навчання географії та методики організації краєзнавчо-туристичної роботи. Аналіз змісту ОПП показав, що ПРН у повному обсязі дозволяють досягти заявлених цілей навчання із якісної підготовки вчителя (викладача) географії. Освітні компоненти ОПП дозволяють здобувачам освіти досягти передбачених ПРН та отримати освітню кваліфікацію «Магістр освіти за спеціальністю «Середня освіта (Географія)». З-поміж ключових ОК щодо формування ПРН експертна група відзначає ОК 1, 7,8,9,10,11,12,13,14,15,16 теоретичної підготовки та ОК 4,5,6 практичної підготовки. Навчальні плани за ОП для денної та заочної форм навчання, затверджені в установленому порядку, містять навчальні дисципліни нормативної та вибіркової частин. За запитом експертної групи ЗВО також надав робочі навчальні плани (<https://office.naqa.gov.ua/v1/accreditation-folder/9591>), що підтверджують наявність логічної взаємопов'язаної системи ОК.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОПП повністю відповідає предметній області галузі знань 01Освіта/Педагогіка та спеціальності 014.07 Середня освіта. Географія. У змісті ОПП приділено рівнозначної уваги як теоретичній так і методичній підготовці учителя (викладача) географії. ОПП передбачає опанування загальних та фахових компетентностей, необхідних для професійної діяльності учителя (викладача) географії. Позитивним є розмежування у ОПП фахових компетентностей на спеціальні (власне педагогічні) та предметні компетентності географічної освіти. У практику реалізації ОПП введено модель інтеграції теоретичної фахової підготовки в галузі психології, педагогіки, географії і методики її навчання з практичною діяльністю (виробнича (педагогічна) практика у ЗЗСО, асистентська практика, переддипломна (педагогічна) практика та захисту кваліфікаційної роботи. Зміст ОПП забезпечує оволодіння комплексом загальних та спеціальних компетентностей, необхідних майбутнім фахівцям для виконання професійних завдань та обов'язків прикладного характеру в галузі сучасної географічної та позашкільної освіти, здатності до виробничої і педагогічної діяльності в закладах загальної середньої освіти, позашкільної, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти. Водночас ЕГ, проаналізувавши зміст самої ОПП та змістове наповнення її ОК, вважає, що у змісті ОПП бажано посилити складову, що стосується підготовки здобувачів ВО до професійної діяльності у ЗВО, оскільки з-поміж інших випускників ОПП присвоюється професійна кваліфікація «викладач ЗВО». У переліку ОК відсутні відповідні окремі ОК, окрім ОК5 Асистентська практика, а у змісті існуючих ОК їм не приділяється належної уваги. Все це, на думку ЕГ, не забезпечує достатньої підготовки здобувачів ВО до роботи на посаді 2310.2 Викладач закладів вищої освіти.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Структура ОПП передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії. Формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів ВО регламентується локальними документами ЗВО «Положення про організацію освітнього процесу» (<https://www.megu.edu.ua/sites/default/files/2021.pdf>) та «Положення щодо вільного вибору студентами навчальних дисциплін» (<https://www.megu.edu.ua/sites/default/files/2021.pdf>). Індивідуальна освітня траєкторія здобувачів ОП реалізується шляхом вільного вибору дисциплін, що відображається у індивідуальних навчальних планах здобувачів ВО (див. інформацію надану за запитом ЕГ <https://office.naqa.gov.ua/v1/accreditation-folder/9591>), вибору тематики кваліфікаційної роботи, участі у наукових гуртках і проблемних групах, можливостей займатися науковою роботою, вибору місця проходження практик тощо. Встановлено, що на вивчення вибірових ОК відведено 23 кредити ЕКТС, що складає 25,5 % від їх загальної кількості. На ОПП поширена змішана форма вибору ОК. Так здобувачі освіти обирають у вигляді блоків ОК із переліку фахової підготовки та із списку ОК загальної підготовки, що додатково сприяють формуванню їх загальних, фахових компетентностей та ПРН. Вибіркові ОК обираються здобувачами у такій послідовності: ознайомлення із

порядком, термінами і особливостями запису для вивчення вибіркових дисциплін; власне вибір у модульному середовищі освітнього процесу; опрацювання заяв здобувачів; корегування переліку дисциплін для здобувачів, які не скористались правом вільного вибору, формування груп та потоків. Перелік дисциплін вільного вибору з їх описами розміщено у модульному середовищі освітнього процесу (<https://edu.regi.rovno.ua/course/index.php?categoryid=867>), де здобувачі ВО і здійснюють свій вибір, або ж можуть подавати заяви у письмовій формі. В ході акредитаційної експертизи, було встановлено, що здобувачі ВО денної та заочної форм навчання мали реальну можливість обирати будь-які блоки чи ОК із запропонованих переліків. Інформування здобувачів освіти про порядок формування індивідуальної освітньої траєкторії здійснюється гарантом ОПП, кураторами академічних груп. Реалізація індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів ВО денної та заочної форми додатково підтверджується наданими ЕГ робочими навчальними планами (<https://office.naqa.gov.ua/v1/accreditation-folder/9591>) та розкладами аудиторних занять за квітень 2022 і жовтень 2023 рр. (<https://office.naqa.gov.ua/v1/accreditation-folder/9591>).

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Організація практичної підготовки на ОПП визначається локальним документом «Положення про проведення практики студентів» (<https://www.megu.edu.ua/sites/default/files/2021-10.pdf>). ОПП та навчальні плани передбачають 15 кредитів практик: ОК 4 Виробнича (педагогічна) практика у закладах загальної середньої освіти (6 кредитів), ОК 5 Асистентська практика (3 кредити), ОК 6 Переддипломна (педагогічна) практика (6 кредитів). Практична підготовка відбувається на базі закладів освіти, з якими МЕГУ має укладені договори (наприклад Рівненський ліцей «Гармонія», Рівненські ліцеї №13, №18, №26). Інформація надана у самоаналізі ОПП та отримана у ході акредитаційної експертизи підтверджена за запитом ЕГ – <https://office.naqa.gov.ua/v1/accreditation-folder/9591>. Більшість запрошених на зустріч роботодавців підтвердили факт проходження здобувачами ВО практик на їх базі. Нарікань з боку баз проходження практик, щодо якості підготовки здобувачів ВО, до ЗВО не надходило. На думку ЕГ, практична підготовка в межах ОПП цілком дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності. ЕГ відзначає досить вдале поєднання переліку та обсягу практик щодо формування фахових компетентностей та ПРН.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Загальні компетентності, що формуються у здобувачів ВО, з поміж іншого націлені і на формування соціальних навичок. Аналіз змісту ОПП показав, що нормативні ОК, включені до її змісту передбачають набуття здобувачами соціальних навичок. До таких ОК належать ОК 1 Методологія науково-педагогічних досліджень та академічна доброчесність, ОК 2 Іноземна мова професійно-комунікативної спрямованості, ОК 8 Організація та управління освітнім процесом: регіональний аспект, ОК13 Інноваційні технології в географічній освіті. Здобувачі ВО засвідчили, що набуття ними соціальних навичок відбувалося також у межах ОК 7 Педагогіка та психологія освітньої діяльності, ОК14 Організація краєзнавчо-туристичної роботи і більшості ОК фахової підготовки й практик. У ході акредитаційної експертизи встановлено, що здобувачі ВО, які безпосередньо навчаються на ОПП є учасниками студентського самоврядування, туристичного гуртка, акції «Прапор МЕГУ на вершинах світу», волонтерських організацій, що також сприяє набуттю соціальних навичок. Під час заходів, що ініціюються і реалізуються органами студентського самоврядування також відбувається формування соціальних навичок у здобувачів ВО, які до них долучаються.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт фахівця за спеціальністю 014.07 Середня освіта (Географія) на момент акредитаційної експертизи відсутній. Разом з тим, ЗВО надав документи, а гарант та НПП задіяні у реалізації ОПП, у ході зустрічей із ЕГ, підтвердили імплементацію Професійного стандарту учителя ЗЗСО. Так, за інформацією ЗВО (матеріали самоаналізу), під час перегляду ОПП у 2022 р. було визначено перелік відповідних компетентностей та ПРН. Зміст ОПП формує ЗК 1–7, які відповідають громадянській, соціальній, лідерській компетентностям стандарту, а фахові компетентності відповідно: психологічна й емоційно-етична (ОК 7); предметно-методична (ОК 9–16); науково-дослідницьку (ОК 1, ОК 3, ОК 5, ОК 16); інформаційно-цифрова (ОК12); проєктувальна компетентність та управління освітнім процесом ОК 8; інноваційну компетентність та безперервний професійний розвиток забезпечують ОК 1, ОК 3–ОК6, ОК 13, ОК 16; оцінювально-аналітична, рефлексивна компетентності та здатність до навчання впродовж життя загалом забезпечують усі ОК. Однак, аналіз ЕГ змісту ОПП на відповідність Стандарту показав, що окремі із компетентностей ураховані не в повному обсязі. Зокрема, посилення, через упровадження нових ОК чи перегляду змістового наповнення робочих програм уже існуючих, потребує інклюзивна і здоров'язберігаюча компетентності майбутнього вчителя (викладача) географії. Аналіз переліку посад, які може обіймати випускник ОПП виявив невідповідність до Класифікатора професій ДК 003:2010, оскільки включає позиції «викладач закладів вищої освіти», що на думку ЕГ, все ж таки, суперечить спеціальності 014 Середня освіта.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Співвідношення фактичного навантаження здобувачів ВО та обсягом самостійної роботи регулюється Положенням про організацію освітнього процесу <https://www.megu.edu.ua/sites/default/files/2021-05.pdf>. Тижневе аудиторне навантаження для здобувачів освіти складає від 16 до 18 годин, що дозволяє їм ефективно поєднувати аудиторну і самостійну роботу. Здобувачі ВО денної та заочної форм, під час зустрічі із ЕГ, наголошували на тому, що обсяг самостійної роботи їх не переобтяжує. За інформацією начальниці відділу забезпечення якості освіти В. Артюшок, на ОПП здійснюється опитування здобувачів щодо їх фактичного навантаження, а нарікань з боку здобувачів, щодо їх фактичного навантаження упродовж 2022–2023 рр. не було виявлено. Зустріч ЕГ із здобувачами ВО денної та заочної форм навчання також підтвердила, що їх фактичне навантаження є відповідним для досягнення цілей та ПРН. Окремо ЕГ в ході акредитаційної експертизи звернула увагу на фактичне навантаження здобувачів ВО в умовах дистанційного режиму надання освітніх послуг і виявила, що освітні послуги надаються якісно, у обсягах, що сприяють ефективному формуванню заявлених у ОП ПРН. За запитом ЕГ отримала доступ до модульного середовища реалізації освітнього процесу (<https://office.naqa.gov.ua/v1/accreditation-folder/9591>) і мала безпосередню можливість переконатися у тому, що обсяг ОПП та її окремих ОК об'єктивно відбиває фактичне навантаження здобувачів ВО, є відповідним для досягнення заявлених ПРН. Окремо ЕГ звертає увагу на структурі змістового наповнення модульного середовища, яка здійснена не за формами чи видами освітньої діяльності, а за тижнями семестру, що значно полегшує зручність її використання для здобувачів ВО.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів освіти за дуальною формою освіти на ОП не здійснюється. Водночас ЕГ вважає, що у МЕГУ на даний час уже створено необхідні умови для реалізації цієї форми здобуття ВО, адже здобувачі ВО денної, а особливо заочної форми навчання, у ході зустрічі із ЕГ підтвердили факт свого працевлаштування на посадах учителів географії у ЗЗСО.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Рациональний та справедливий розподіл обсягу ОК (кредитів, годин) між професійною (педагогічною) і фаховою (географічною) підготовкою здобувачів ВО. Оптимальне поєднання фахової і предметної підготовки, а також наповнення відповідними ОК цих частин програми. Логічний перелік ОК предметної (географічної) підготовки, який може стати орієнтиром для інших ЗВО, що здійснюють підготовку учителів географії, оскільки включає підготовку із природничої і суспільної географії, картографії і геоінформаційних систем, геоєкології та природокористовування, технологій навчання географії та методики організації краєзнавчо-туристичної роботи. Вдале поєднання переліку та обсягу практик (Виробнича (педагогічна) практика у закладах загальної середньої освіти (6 кредитів), Асистентська практика (3 кредити), Переддипломна (педагогічна) практика (6 кредитів)) щодо формування фахових компетентностей та ПРН. Формування соціальних навичок здобувачів ВО відбувається через реалізацію унікального для освітнього простору України проєкту «Прапор МЕГУ на вершинах світу».

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Недоліків за критерієм 2 в ході акредитаційної експертизи виявлено не було. Слабкими сторонами ОПП є відсутність окремих фахових ОК, окрім ОК5 Асистентська практика, а у змісті існуючих ОК не приділяється належної уваги до підготовки здобувачів ВО для роботи на посаді 2310.2 Викладач закладів вищої освіти. Окремі із компетентностей (інклюзивна і здоров'язберігаюча) Професійного стандарту учителя ЗЗСО ураховані не в повному обсязі. Рекомендації: 1. Посилити змістову складову, що стосується підготовки здобувачів ВО до професійної діяльності у ЗВО шляхом введення відповідних фахових ОК (Наприклад, "Педагогіка та психологія вищої школи", "Дидактика вищої школи", "Методика викладання географії у ЗВО" тощо, або ж розглянути доцільність присвоєння цієї кваліфікації на ОПП. 2. Посилити, через упровадження нових ОК чи перегляду змістового наповнення робочих програм уже існуючих, інклюзивну і здоров'язберігаючу компетентності майбутнього вчителя (викладача) географії.

Рівень відповідності Критерію 2.

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

В ході акредитаційної експертизи було встановлено повну відповідність нормативним вимогам щодо визначення структури та змісту ОП в частині її обсягу; ОК, включені до ОП, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності цілком дозволяють досягти заявлених цілей та ПРН; зміст ОП відповідає предметній області спеціальності 014.07 Середня освіта (Географія); структура ОП передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії ЗО; набуття ЗО соціальних навичок; відповідність обсягу ОК реальному навантаженню здобувачів ВО. У межах критерію не виявлено недоліків, а встановлені експертною групою слабкі сторони загалом не впливають на якісне провадження освітньої діяльності на ОПП. Загалом, аналіз матеріалів самоаналізу й інформація отримана в ході акредитаційної експертизи свідчать, що структура та зміст ОП відповідають визначеному критерію (повністю у межах підкритеріїв 1,2,4,5,6,8,9 та із певними зауваженнями у межах підкритеріїв 3,7), а слабкі сторони можуть бути скориговані ЗВО при черговому перегляді ОПП.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Зарахування на ОПП відбувається згідно Правил прийому до МЕГУ. Приймальна комісія має власну сторінку на офіційному сайті – <https://www.megu.edu.ua/uk/vstupniku>, де міститься актуальна інформація для вступників, які бажають навчатися на ОПП. Окрім Правил прийому міститься інформація про дні відкритих дверей, терміни прийому заяв, вступних випробувань та зарахування; зразки мотиваційних листів, перелік документів необхідних для вступу до ЗВО тощо. Аналіз Правил прийому 2023 р. на навчання за ОПП показав, що вони є чіткими і зрозумілими, не містять дискримінаційних положень й оприлюднені на офіційному сайті ЗВО.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому на навчання за ОП цілком ураховують особливості підготовки за спеціальністю 014 Середня освіта. Так абітурієнти у 2023 р. вступали на ОПП на конкурсній основі за кошти фізичних чи юридичних осіб на основі фахового вступного випробування та мотиваційного листа. Експертна група констатує, що ЗВО належним чином регулює ті питання прийому на навчання за ОП, що перебувають у сфері компетенції університету. Співбесіди ЕГ із заступником голови приймальної комісії А. Ясінським та НПП випускової кафедри підтвердили, що при розробці програм фахових вступних випробувань на ОПП враховано її особливості відповідно до спеціальності, особливостей, фокусу тощо. ЕГ окремо наголошує на організації у МЕГУ якісної організації відбору вступників, адже «Порядок прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2023 році» (затверджений МОН України) дозволяє здійснювати набір здобувачів на спеціальність 014.07 Середня освіта. Географія на підставі мотиваційного листа, однак згідно Правил прийому до МЕГУ (<https://www.megu.edu.ua/uk/pravila-prijomu>) проводиться також фахове вступне випробування у вигляді тестів, що дозволяє забезпечити більш об'єктивний відбір здобувачів ВО. Доказом ефективності такого підходу до організації набору вступників є достатньо великий контингент здобувачів ВО, що навчається на ОПП.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання здобувачів ВО отриманих у інших ЗВО, зокрема під час академічної мобільності, регулюється локальними нормативними документами ЗВО: «Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу» (<https://cutt.ly/EVocDuX>); «Положення про організацію освітнього процесу» (<https://cutt.ly/sTDUNZI>); Положення про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб, які навчаються у МЕГУ імені академіка Степана Дем'янчука, а також надання їм академічної відпустки» (<https://cutt.ly/wVocKuU>). Аналіз ЕГ вказаних документів, засвідчив, що встановлені у ЗВО правила є чіткими та зрозумілими, відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабонській конвенції), доступні для всіх учасників освітнього процесу. У ході акредитаційної експертизи не вдалося виявити випадків визнання результатів навчання здобувачів ВО, отриманих в інших ЗВО, що були б результатами їх участі у програмах академічної мобільності.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У МЕГУ розроблено локальну нормативно-правову базу щодо можливостей визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, а саме «Положення про організацію освітнього процесу» (<https://cutt.ly/sTDUNZI>); «Положення про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб, які навчаються у МЕГУ, а також надання їм академічної відпустки» (<https://cutt.ly/GTDOOYI>). У ході співбесід із адміністративним персоналом Університету, факультету та випускової кафедри встановлено, що механізми, які визначені локальними документами, покликані на популяризацію неформальної освіти у середовищі ЗВО. Встановлено, що для визнання результатів неформальної освіти здобувачі ВО мають звернутися із заявою до декана факультету, при попередньому узгодженню з гарантом ОПП, із проханням про визнання таких результатів навчання. Зустріч із здобувачами ВО дозволяє зробити висновок, що вони поінформовані про механізми визнання результатів неформальної освіти. У ході акредитаційної експертизи підтверджено випадок визнання результатів неформальної освіти студентки М. Барчук, що наведено у самоаналізі ОПП (<https://office.naqa.gov.ua/v1/form-se/9591/view>). ЕГ відзначає, що практика визнання результатів навчання здобутих у неформальній освіті на ОПП потребує подальшої популяризації серед здобувачів ВО.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила прийому на навчання за ОП є чіткими, зрозумілими й оприлюднені на офіційному веб-сайті ЗВО, що сприяє вільному доступу вступників до необхідної інформації. Проведення додаткового фахового вступного випробування у вигляді тестів, що дозволяє забезпечити більш об'єктивний відбір здобувачів ВО. Програма фахового вступного випробування на ОПП враховує її особливості відповідно до предметної спеціальності 014.07 Середня освіта. Географія.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Недоліки за критерієм 3 в межах ОПП не виявлені. Слабкі сторони: відсутність практики визнання результатів навчання здобувачів ВО, отриманих в інших ЗВО, що були б результатами їх участі у програмах академічної мобільності; не набула поширення на ОПП і практика визнання результатів навчання здобутих у неформальній освіті (лише 1 підтверджений факт). Рекомендації: 1. Розробити план дій щодо забезпечення можливостей для участі здобувачів освіти у програмах академічної мобільності (міжнародної та (або) національної). 2. Розробити і реалізувати систему заходів із популяризації серед здобувачів освіти різних форм неформальної освіти.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

ЕГ, опрацювавши матеріали самоаналізу та проаналізувавши інформацію отриману в ході акредитаційної експертизи, вважає, що у МЕГУ забезпечено вільний доступ до ОПП «Середня освіта (Географія)». Правила прийому на навчання за ОПП є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті МЕГУ, вони враховують особливості самої ОПП; в університеті визначені правила визнання результатів навчання, отриманих у інших ЗВО, започатковано практику визнання результатів навчання отриманих у неформальній освіті). ЕГ відзначає повну відповідність ОП нормативним вимогам за підкритеріями 1,2,4, наявність позитивних практик за підкритерієм 2, а ураховуючи відсутність практики визнання результатів у інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності (підкритерій 3) ЕГ встановлює загальну відповідність освітньої діяльності на ОПП за цим критерієм на рівні В.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Освітній процес за ОПП Середня освіта (Географія) реалізується за денною та заочною формами навчання, НП щодо змісту та досягнення ПРН є ідентичним. Форми та методи навчання і викладання (табл. 3) сприяють досягненню заявлених в ОПП цілей та ПРН, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи (відповідно до Положення про організацію освітнього процесу... (<http://surl.li/bakxg>). Комплекс таких форм навчання як навчальні заняття, самостійна робота, практична підготовка, контрольні заходи повною мірою сприяє досягненню ПРН за ОПП Середня освіта (Географія). На ОПП застосовують традиційні системи методів, прийняті у географічних та педагогічних науках, інноваційні методики. Серед традиційних методів навчання за всіма ОК НПП застосовують словесні, пояснювально-ілюстративні, бесіди, дискусії, практично-орієнтовані методи. Чільне місце серед методів навчання і викладання займають інтерактиви, інноваційні та ігрові технології, що підтвердили під час зустрічей з фокус-групами викладачі і здобувачі ВО, зазначивши їх переважання серед інших методів навчання під час практичних робіт. Так, наприклад, за ОК15 Геоекологічні проблеми природокористування регіону та територіальної громади застосовуються такі методи як ситуативний підхід, дослідницький, круглий стіл (ПРН8), кейсові технології і метод проєктів (ПРН1). За ОК3 підготовка та захист кваліфікаційної роботи зазначені методи аналізу, синтезу, пошуково-дослідницькі (ПРН3, 6, 7). Опитування здобувачів ВО це підтвердило, але 4% відповідей свідчать про невикористання сучасних педагогічних методів (<http://surl.li/nbwdl>). Слід зазначити певне неспівпадіння методів навчання, указаних у РПНД та у Відомостях про СО, зокрема за ОК12 Прикладна картографія і технологія виготовлення цифрових карт. Так, у РП серед методів практичного навчання зазначені бесіди, дискусії, круглий стіл, проблемно-пошуковий і дослідницький (https://www.megu.edu.ua/sites/default/files/2023-10/%D0%9E%D0%9A%2012_2.pdf), які обмежено придатні для формування РН2, ПРН1, 7, що орієнтовані на картографічні методи, інформаційно-комунікаційні і геоінформаційні технології, використання освітніх цифрових ресурсів. Водночас у Відомостях для СО указані такі методи як використання інформаційних технологій, розв'язування ситуативних завдань, що краще формує ПРН, зазначені в ОПП. На використанні саме таких методів зазначили і здобувачі ВО. ЕГ рекомендує НПП більш ретельно підходити до формування методів і технологій навчання, зазначених в РПНД. Здобувачі ВО за ОПП Середня освіта (Географія) визначають можливість під час навчання розвивати особисті інтереси та здібності (88% повною мірою, 8% частково) (<http://surl.li/nbwdl>), 74% опитаних відзначають можливість впливу на вибір форм і методів навчання, ще 26% - частково. 59% опитаних відзначили сучасне, інтерактивне викладення матеріалу на лекціях, 67% - цікаві практичні заняття, що заохочували до навчання, 63% - організацію взаємодії зі студентами (<http://surl.li/nbnzj>).

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Зміст, цілі та програмні результати, а також розподіл і система нарахування балів у межах окремих освітніх компонентів повідомляються здобувачам вищої освіти на початку вивчення окремих курсів, оприлюднені у силабусах і РПНД, робочих матеріалах в системі Moodle. У результаті бесіди зі здобувачами вищої освіти підтверджено своєчасність, відкритість та доступність усієї необхідної інформації щодо цілей, змісту та ПРН, порядку та шкали оцінювання у межах окремих ОК. Розклад занять оприлюднений у системі Moodle, доступ до якої був наданий на запит ЕГ. Водночас ЕГ рекомендує оприлюднювати розклад занять та графік освітнього процесу (особливо з урахуванням додаткових вступних сесій) на основному сайті МЕГУ або сайтах факультетів. У вільному доступі на сайті факультету географії, історії та туризму у розділі Освітні програми (<https://www.megu.edu.ua/uk/faculty-of-geography-history-and-tourism/kafedra-geografii-i-turizmu/osvytni-programy>) оприлюднені цілі, зміст та ПРН ОПП Середня освіта (Географія), НП з загальним графіком освітнього процесу. Цілі, зміст, ПРН, шкала оцінювання за кожним ОК, політика оцінювання (у силабусах) / питання гарантованого рівня знань, розподіл балів (у РПНД) представлені у вільному доступі у силабусах (<https://www.megu.edu.ua/uk/faculty-of-geography-history-and-tourism/kafedra-geografii-i-turizmu/sylabusy-nav-displyne>) та РП (<https://www.megu.edu.ua/uk/faculty-of-geography-history-and-tourism/kafedra-geografii-i-turizmu/robochi-programy>) обов'язкових та вибіркового навчальних дисциплін, практик, підсумкової атестації. Навчально-методичні матеріали, авторами яких є викладачі ОПП, що акредитується, розміщені у системі Moodle (<https://edu.regi.rovno.ua/course/index.php?categoryid=914>) і наразі охоплюють увесь обсяг ОПП. Здобувачі можуть отримати індивідуальні консультації викладачів у месенджерах, електронною поштою, у системі Moodle або очно в університеті, що підтверджують результати опитування здобувачів ВО (<http://surl.li/nbnzj>). Таким чином, інформування щодо цілей, змісту та очікуваних ПРН є різностороннім та таким, що відповідає студентоцентрованому підходу.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Здобувачі ВО за ОПП Середня освіта (Географія) мають змогу поєднувати навчання та дослідження, беручи участь у конференціях (<https://www.megu.edu.ua/uk/faculty-of-geography-history-and-tourism/kafedra-geografii-i-turizmu/naukova-robota-zdobuvachiv>, див. документи, надані на запит ЕГ), роботі студентського наукового товариства (<https://www.megu.edu.ua/uk/vsi-novini/na-fakulteti-geografii-istorii-ta-turizmu-vidbulosya-vidkrite-zasidannya-studentskogo>), при написанні магістерської роботи (ОК3, <http://surl.li/nbyvo>). РПНД також передбачають індивідуальні завдання дослідницького змісту (зокрема ОК14 Організація краєзнавчо-туристичної роботи) та проведення педагогічного експерименту під час переддипломної (педагогічної) практики. Під час зустрічі зі здобувачами та НПП було підтверджено ЕГ використання дослідницьких завдань, різнорівневих тестів, кейсів на практичних заняттях. Найбільш поширеною формою імплементації дослідницького компоненту в освітній процес є

практичні роботи та самостійна робота здобувачів ВО. За кожним ОК передбачені окремі завдання дослідницького характеру. Найяскравіше це представлено за ОК1 Методологія науково-педагогічних досліджень та академічна доброчесність (https://www.megu.edu.ua/sites/default/files/2023-10/%D0%9E%D0%9A%201_2.pdf) та ОК16 Дослідницька діяльність у вивченні географії (https://www.megu.edu.ua/sites/default/files/2023-10/%D0%9E%D0%9A%2016_1.pdf). Так, за ОК1 передбачені індивідуальні завдання, виконавши які здобувач ВО обґрунтовано підходить до вибору теми майбутньої кваліфікаційної роботи магістра. Здобувачі ВО можуть вільно обирати тему із запропонованого переліку (див. документи, надані на запит ЕГ) або сформулювати їх самостійно відповідно до фокусу ОПП Середня освіта (Географія). Для посилення науково-дослідницької роботи магістрантів ЕГ рекомендує запровадити університетський тур Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт, для чого наразі є сприятливі передумови у законодавчій базі. Регулярний характер носить участь здобувачів ВО у роботі конференцій (див. документи, надані на запит ЕГ), зокрема Актуальні проблеми та перспективи розвитку регіонів, Інноваційні дослідження та перспективи розвитку науки і техніки у XXI столітті, Географічна освіта у шкільних та позашкільних закладах: проблеми, пошуки, перспективи. ЕГ рекомендує активізувати участь студентів у міжнародних та всеукраїнських конференціях за межами м. Рівне (за умов воєнного стану у дистанційному форматі) і посилити науково-дослідницьку роботу з магістрантами. Першим кроком до цього може стати посилення науково-дослідницької роботи самих НПП, активізації їх у написанні грантових проєктів. Проведення тематичних гостьових лекцій, воркшопів також сприяє посиленню зв'язків між навчанням і дослідженням.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Методичні рекомендації до складання робочих програм навчальних дисциплін у ПВНЗ міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука (<http://surl.li/nbjhf>) передбачають поточне оновлення РПНД і повне оновлення у разі внесення змін до ОПП. За ОПП Середня освіта (Географія) РПНД розробляються і затверджуються щорічно, що пов'язано зі змінами в ОПП і навчальних планах. Аналіз змісту самих РПНД показав, що оновлення змісту на основі наукових досягнень і сучасних практик реалізується в основному шляхом оновлення списку рекомендованої літератури. До всіх ОК списки рекомендованої літератури є оновленими, окремі ОК у списках рекомендованої літератури містять наукові праці лекторів (наприклад, ОК13 Інноваційні технології в географічній освіті https://www.megu.edu.ua/sites/default/files/2023-10/%D0%9E%D0%9A%2013_2.pdf). Широко представлені у РПНД лінки на інформаційні ресурси. Про оновлення змістової складової ОК зазначили викладачі під час онлайн-зустрічі і навели конкретні приклади такого оновлення, зокрема за ОК7 Педагогіка та психологія освітньої діяльності, ОК12 Прикладна картографія і технологія виготовлення цифрових карт – за результатами участі у профільних вебінарах. Інноваційною практикою є залучення в освітній процес авторських науково-популярних фільмів, зокрема авторські відео Шичули Р. Р. (<https://www.youtube.com/@Rostyslav2/videos>) отримали гриф Науково-методичної комісії МЕГУ як навчальні матеріали. Переважна більшість дисциплін за предметною областю відповідають області наукових інтересів викладачів, які здійснюють освітній процес за цими ОК, тому ЕГ рекомендує посилити оновлення змісту РП на основі власних наукових досягнень.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності МЕГУ, яку координує міжнародно-проєктний відділ (<https://international.megu.edu.ua/uk/>) відповідно до Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу... (<https://www.megu.edu.ua/sites/default/files/2021-05/Polozhennia-akademichnu-mobilnist.pdf>). Інтернаціоналізація діяльності ЗВО є різноманітною. Викладачі використовують можливості закордонного стажування і підвищення кваліфікації, останніми роками переважно в онлайн-форматі, зокрема у Великопольській соціально-економічній академії в Шроді-Великопольській (Д. Кочмар, 2022, 2023, О. Марчук, 2021), в Європейському університеті Віадрина у Франкфурті-на-Одері (О. Марчук, 2022); програм мобільності, зокрема в університеті прикладних наук імені Яноша Кодолані, Угорщина (Д. Кочмар, 2019); проходження тренінгів «Academic Integrity In Countries Of The European Union And Ukraine» (Д. Кочмар, 2021); участі у закордонних науково-практичних конференціях (О. Марчук, О. Ярошенко, А. Романів). У 2023 році активізувалася співпраця з університетом Бат спа (Велика Британія) (див. договір, наданий на запит ЕГ) як у співпраці викладачів, так і участі здобувачів ВО у воркшопах, організованих цим університетом (див. сертифікати, надані на запит ЕГ). ЕГ констатує, що НПП мають доступ до міжнародних баз даних: SCOPUS, Web of Science, Index Copernicus, Scimago Journal&Country Rank, Project Muse. Також на сайті бібліотеки (<https://www.megu.edu.ua/uk/biblioteka/osvitni-portaly>) є лінки на міжнародні освітні проєкти, які наразі відкриті для українців, цифрові колекції світових бібліотек що також сприяє інтернаціоналізації діяльності МЕГУ. Начальник міжнародно-проєктного відділу під час зустрічі зазначила, що у МЕГУ проводиться багато позаосвітніх заходів англійською мовою у рамках договорів про співробітництво, що дозволяє розвивати комунікативні навички здобувачів ВО. Рекомендується ЗВО активізувати роботу щодо залучення іноземних партнерів до читання гостьових лекцій, проведення воркшопів методико-географічного спрямування та ширше залучати НПП до міжнародних програм стажувань відповідно до профілю ОП і дисциплін, що викладаються. Беручи до уваги широку інтернаціоналізацію МЕГУ, мовну підготовку здобувачів, ЕГ рекомендує розглянути можливість викладання окремих фахових дисциплін іноземною мовою, що посилить євроінтеграцію.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Інноваційною практикою є залучення в освітній процес авторських науково-популярних фільмів НПП МЕГУ, зокрема авторські відео Шикули Р. Р. отримали гриф Науково-методичної комісії МЕГУ як навчальні матеріали. Позитивними практиками під час реалізації ОПП є застосування практично-орієнтованих (круглий стіл, диспути, метод креативних проєктів), інтерактивних (віртуальні екскурсії, дослідницький), інноваційних (ситуативний підхід, кейсові технології) методів у межах ОК (зокрема, ОК15, ОК7, ОК11, ін.), що дозволяють розвивати особисті інтереси, креативність, лідерські навички і навички командної роботи; Упровадження в ОПП і НП ОК1 Методологія науково-педагогічних досліджень та академічна доброчесність, який поєднує навчання, дослідження і популяризацію академічної доброчесності; Оновлення РПНД шляхом уведення до списку рекомендованих джерел авторських публікацій; Різноманітні напрямки інтернаціоналізації діяльності ЗВО та участь в них НПП і здобувачів ВО за ОПП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Недоліки відсутні. Слабкі сторони: Певне неспівпадіння методів навчання, указаних у РПНД та у Відомостях про СО, Слабка науково-дослідницька діяльність здобувачів ВО за ОПП Середня освіта (Географія); Окремі випадки оновлення змісту освіти на основі сучасних практик і новітніх досягнень. Рекомендації: 1. Ретельно підходити НПП до формування методів і технологій навчання, зазначених в РПНД; 2. Активізувати участь студентів у міжнародних та всеукраїнських конференціях за межами м. Рівне (за умов воєнного стану у дистанційному форматі), посилити науково-дослідницьку роботу з магістрантами шляхом запровадження університетського туру Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт. Першим кроком до цього може стати посилення науково-дослідницької роботи самих НПП, активізації їх у написанні грантових проєктів, наукових публікацій за фокусом ОПП; 3. Посилити оновлення змісту освіти на основі сучасних практик, новітніх досягнень, власних результатів наукових пошуків, враховуючи, що переважна більшість дисциплін за предметною областю відповідають області наукових інтересів викладачів, які здійснюють освітній процес за цими ОК. З метою покращення ОПП ЕГ рекомендує активізувати роботу щодо залучення іноземних партнерів до читання гостьових лекцій, проведення воркшопів методико-географічного спрямування, розглянути можливість викладання окремих фахових дисциплін іноземною мовою, що посилить євроінтеграцію.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

ОПП за критерієм 4 загалом відповідає акредитаційним вимогам за рівнем В. ЗВО має як інноваційну практику, так і певні слабкі сторони за окремими підкритеріями. ЕГ вважає, що ОПП цілком відповідає акредитаційним вимогам за підкритеріями 4.2, 4.4, 4.5. Недоліки відсутні, але дана ОП має за підкритеріями 4.1, 4.3 незначні слабкі сторони, які мають бути виправлені.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Контрольні заходи, процедура оцінювання висвітлені у р. 5.9 та 8 Положення про організацію освітнього процесу... (<http://surl.li/bakxg>), Положенні про організацію та проведення поточного і семестрового контролю результатів навчання (<http://surl.li/dsbkm>), Положенні про організацію ректорського контролю якості навчання (<http://surl.li/nbres>). Проведення атестації також регулює Положення щодо організації атестації здобувачів вищої освіти (<http://surl.li/dkqmb>). Серед форм контрольних заходів на ОП передбачені поточний і підсумковий види контролю, атестація. Під час спілкування з фокус-групою ЕГ встановила, що за умов правового режиму воєнного часу ректорські контролю якості навчання у вигляді контрольних робіт не проводяться. Форми контрольних заходів визначено в ОП, НП, силабусах, РПНД. Аналіз РПНД показав, що поточний контроль має різні прояви: усне опитування, захист практичних, бліц-опитування, виконання тестів, підготовка креативного проєкту, презентація тощо. Як форми підсумкового контролю екзамен і залік є паритетними і відбуваються за тестовою технологією. З усіх без виключення дисциплін передбачена накопичувальна система нарахування балів, на підсумковий контроль припадає 40 балів. Позитивною практикою є оприлюднення в РПНД питань гарантованого рівня знань здобувачів ВО. ЕГ рекомендує розмістити на сайті ЗВО/факультету або у системі Moodle приклади підсумкового контролю для

кращого інформування здобувачів ВО. РПНД відображають детально схему накопичення балів поточного контролю, шкалу оцінювання, але не містять критерії оцінювання кожного виду навчального досягнення. У методичних рекомендаціях до виконання практичних робіт теж переважно це не представлено. Наприклад, ОК12 Прикладна картографія і технологія виготовлення цифрових карт. ЕГ рекомендує навести критерії оцінювання досягнень здобувачів ВО у РПНД або методичних рекомендаціях до виконання практичних робіт, оприлюднювати їх для здобувачів ВО на сайті. Під час спілкування з фокус групами встановлено, що на початку вивчення дисципліни здобувачі знайомляться з формами і критеріями оцінювання з оприлюднених документів, викладачі роз'яснюють їх на першому занятті, чим досягається прозорість і зрозумілість. Результати опитування (<http://surl.li/nbwdl>) також це засвідчують: більше 90% опитованих зазначили про чіткість і об'єктивність критеріїв оцінювання. У цілому форми контрольних заходів є чіткими, зрозумілими, оприлюдненими, оцінювання здобувачів ВО дозволяє встановити досягнення результатів навчання для кожного ОК та ОП у цілому, бали є збалансованими між окремими складовими результатів навчання.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт за спеціальністю 014 Середня освіта галузі знань 01 Освіта / Педагогіка другого (магістерського) рівня вищої освіти відсутній.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

В МEGУ унормовано внутрішніми документами (Положення про організацію освітнього процесу... (<http://surl.li/bakxg>, п. 5.9, 8), Положення про організацію та проведення поточного і семестрового контролю результатів навчання (<http://surl.li/dsbkm>), Положення про організацію освітнього процесу з елементами дистанційних технологій навчання... (<http://surl.li/mppkb>) різновиди контрольних заходів, чіткі і зрозумілі правила їх проведення, процедури оскарження результатів контрольних заходів та їх повторного проходження, що доступні для усіх учасників освітнього процесу і оприлюднені на сайті ЗВО у вільному доступі. Недостатньо повно розкриті у нормативних положеннях питання запобігання та врегулювання конфлікту інтересів (у зазначених положеннях згадується потенційна можливість виникнення конфлікту інтересів, але не розроблений механізм його запобігання та врегулювання). Графік проходження семестрового підсумкового оцінювання на сайті не оприлюднений. Види контрольних заходів, розподіл балів висвітлені у РПНД та силабусах на сайті кафедри географії і туризму. В МEGУ пропагандується принцип академічної доброчесності, зокрема в плані об'єктивності і неупередженості екзаменаторів, що було доведено на усіх зустрічах. Зокрема, це досягається переважанням тестового контролю у середовищі Moodle з моментальним отриманням результату, накопичувальною системою нарахування балів, залучення двох викладачів на дисципліну, як правило, окремо на лекції (підсумкові контрольні) і на практичні (поточне нарахування балів), що простежується, до прикладу в ОК09 Методика навчання географії, викладеними у РПНД системою нарахування балів. Результати опитування випускників свідчать про 100% об'єктивність НПП (<http://surl.li/ncixm>), а здобувачів ВО про 92 % об'єктивності НПП (<http://surl.li/nbwdl>). Під час спілкування зі здобувачами ЕГ підтвердила факт відсутності на ОПП Середня освіта (Географія) випадків конфліктних ситуацій, необ'єктивного оцінювання, ліквідації академічної заборгованості комісії. При цьому на практиці у межах реалізації ОПП Середня освіта (Географія) є приклади повторного проходження підсумкового контролю через академічну недоброчесність, що підтверджує дотримання процедур, зазначених у нормативних актах. Ознайомлення з нормативною базою, онлайн-спілкування свідчать про розуміння і прозорість, об'єктивність і неупередженість проведення і оцінювання контрольних заходів.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

У МEGУ визначені чіткі і зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, які відкрито висвітлено на офіційному сайті ЗВО, зокрема Положення про забезпечення дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками та здобувачами освіти... (<http://surl.li/ieyvz>), Положення про організацію освітнього процесу... (<http://surl.li/bakxg>, п. 10.7, 11.6), Положення про протидію плагіату в університеті (<http://surl.li/ieyxg>). Функціонує Комісія з питань етики та академічної доброчесності ЗВО. Прийнятий Кодекс академічної доброчесності МEGУ імені академіка Степана Дем'янчука (<http://surl.li/lxjoc>), оприлюднений на сайті ЗВО. Політика щодо академічної доброчесності відзеркалена і в силабусах усіх без винятку ОК. Університет популяризує академічну доброчесність засобами онлайн-інформування на своєму сайті (<https://www.megu.edu.ua/uk/akademichna-dobrochesnist>), розміщенням друкованої інформації на стендах у

коридорах МЕГУ (ЕГ отримала підтвердження під час огляду матеріально-технічної бази), а також активними дієвими заходами, у яких беруть участь як здобувачі ВО, так і НПП. Наприклад, позитивною практикою є проведення вебінарів з тематики академічної доброчесності з наступним розміщенням матеріалів на сайті (<https://www.megu.edu.ua/uk/akademichna-dobrochesnist/treninhy-ta-lekcii>). Також на сайті представлені інформаційні бюлетені «Академічна доброчесність Infobulletin». Активною є практика проведення тренінгів і круглих столів з питань академічної доброчесності для здобувачів ВО, про що було надано підтвердження ЕГ на зустрічі з ними. Також здобувачі ВО і директор бібліотеки зазначили про регулярне проведення воркшопів з оформлення цитувань і посилань на запозичені матеріали у кваліфікаційних роботах студентів. Здобувачка освіти за ОПП Середня освіта (Географія) брала участь в онлайн-олімпіаді щодо популяризації академічної доброчесності, що була організована МЕГУ. В МЕГУ здійснюється перевірка кваліфікаційних робіт, наукових праць на наявність неправомірних запозичень в системі Unicheck безоплатно. Здобувачі ознайомлені з граничним значенням, за якого робота вважається оригінальною. Позитивною практикою є впровадження окремих тем щодо академічної доброчесності у зміст нормативних ОК. Так, за ОПП Середня освіта (Географія) впровадженій ОК1 Методологія науково-педагогічних досліджень та академічна доброчесність (https://www.megu.edu.ua/sites/default/files/2023-10/%D0%9E%D0%9A%201_2.pdf). Здобувачі ВО ознайомлені про необхідність дотримання правил академічної доброчесності. Хоча за ОПП є приклади її порушення через спробу використання додаткових джерел інформації під час іспиту. Реакцією на це було анулювання результатів іспиту з повторним перескладанням. Це підтвердили під час онлайн-зустрічей і здобувачі ВО, і НПП. Таким чином, ЕГ свідчить про популяризацію академічної доброчесності ЗВО, використання відповідних технологічних рішень як інструментів протидії порушенням академічної доброчесності.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Сильними сторонами та позитивними практиками під час реалізації ОПП є різноманітність форм поточного контролю та оприлюднення в РПНД питань гарантованого рівня знань здобувачів ВО; Комплекс заходів забезпечення об'єктивності оцінювання (поєднання тестових технологій, двох НПП на ОК, оприлюднений захист проміжних контролів і практичних робіт, оприлюднення розподілу балів у РПНД, ін.), Ефективні інформаційні та активні заходи популяризації академічної доброчесності (інформування, круглі столи, вебінари, воркшопи, онлайн-олімпіади щодо популяризації академічної доброчесності, впровадження в ОПП ОК1 Методологія науково-педагогічних досліджень та академічна доброчесність, наявність у кожному силабусі політики курсу взагалі і політики щодо академічної доброчесності, зокрема).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Недоліки за ОП відсутні. Але мають місце певні слабкі сторони. Зокрема, в робочих програмах навчальних дисциплін не конкретизовані критерії оцінювання різних видів робіт здобувачів ВО, підсумкового та проміжного контролю; Не оприлюднені приклади підсумкового контролю; Недостатньо повно розкриті у нормативних положеннях питання запобігання та врегулювання конфлікту інтересів (у Положеннях, розроблених ЗВО, згадується потенційна можливість виникнення конфлікту інтересів, але не оприлюднений у них його сутність, механізм запобігання та урегулювання). Рекомендації: 1. Конкретизувати в робочих програмах навчальних дисциплін або методичних рекомендаціях до виконання практичних робіт критерії оцінювання практичних/лабораторних робіт, поточних та підсумкових контрольних заходів; оприлюднити їх для здобувачів ВО. 2. Розмістити на сайті ЗВО/факультету або у системі Moodle приклади підсумкового контролю для кращого інформування здобувачів ВО. 3. Посилити у нормативній базі ЗВО висвітлення питань запобігання та врегулювання конфлікту інтересів.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

За результатами аналізу сильних та слабких сторін Критерію 5, можна визначити, що ОПП в контексті критерію 5 загалом відповідає акредитаційним вимогам за рівнем В, інноваційна практика відсутня. Це забезпечується формальною відповідністю всіх під критеріїв та позитивними практиками реалізації програми за підкритеріями 5.2, 5.4. Недоліки відсутні, але ОП, що акредитується, має за підкритеріями 5.1, 5.3 незначні слабкі сторони, які суттєво не впливають на якість підготовки здобувачів ВО та підлягають виправленню.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Освітній процес за ОПП Середня освіта (Географія) забезпечує активний, кваліфікований науково-педагогічний колектив МЕГУ. ЕГ встановила, що академічна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації ОПП, досвід роботи, публіцистична, науково-дослідницька та освітньо-просвітницька діяльність, процедура добору за кожним ОК у цілому забезпечують досягнення визначених ОПП цілей та ПРН, відповідають спеціальності 014.07. Середня освіта (Географія). До викладання 12 професійно-спрямованих нормативних дисциплін задіяні 7 викладачів (табл. 2 відомостей про СО), усі з науковими ступенями та вченими званнями, зокрема 5 кандидатів (71 % НПП) і 2 докторів (29 % НПП) наук з 4 факультетів за педагогічною (57 % НПП) та географічною (43 %) спеціальностями, що свідчить про збалансований педагогічний колектив в рамках спеціальності 014.07 Середня освіта (Географія). Простежуємо у цілому значний досвід науково-педагогічної роботи (стаж роботи НПП переважно більше 20 років, один – зі стажем 18 років), відповідність спеціальностей викладачів та їх професійних здобутків дисциплінам, що викладають (табл. 2, див. документи надані на запит). Наприклад, ОК2 Іноземна мова професійно-комунікативної спрямованості забезпечує філолог, викладач української та англійської мов зі ступенем кандидата педагогічних наук, сертифікатом мовного рівня С1, відповідним підвищенням кваліфікації. ОК8 Організація та управління освітнім процесом: регіональний аспект забезпечує кандидат педагогічних наук, магістр із менеджменту з відповідними науковими публікаціями. Викладачі профільних нормативних дисциплін мають освітньо-професійну діяльність (керівники гуртків, керівники туристичних груп тощо) за профілем дисциплін, наприклад за ОК16 Дослідницька діяльність у вивченні географії, ОК14 Організація краєзнавчо-туристичної роботи. Водночас ЕГ відмічає слабку науково-професійну активність НПП відповідно до профілю дисциплін (зокрема, ОК11 Теоретичні проблеми фізичної географії). ЕГ рекомендовано посилити публіцистичну активність відповідно до предметної області окремих навчальних дисциплін. Підвищення кваліфікації НПП реалізують у вітчизняних та закордонних установах як стажування, тренінги, практикуми, участь у роботі круглих столів та конференцій, переважно за предметною областю дисципліни або з метою розвитку загальних компетентностей викладача ЗВО. Рівень і доступність викладання дисциплін задовольняють здобувачів ВО (<http://surl.li/nbnzj>). На зустрічі з роботодавцями, випускниками ЕГ також отримала підтвердження високої майстерності викладачів і опанування студентами ПРН.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Порядок обрання осіб на вакантні посади НПП університету передбачений Статутом Приватного вищого навчального закладу «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука» (нова редакція, <https://www.megu.edu.ua/sites/default/files/2021-05/Statut-universytetu-MENU.pdf>, п. 7.32.8, 10.10, 10.12), Положенням про організацію освітнього процесу... (<http://surl.li/bakxg>, п. 11.1), Порядком прийому та переведенням на вакантні посади науково-педагогічних працівників Університету (<http://surl.li/luunt>). Слід зазначити, що у жодному з зазначених документів слова «конкурсний добір» не застосовуються, хоча процедура передбачає прозорий конкурсний відбір НПП з урахуванням необхідного професіоналізму кандидатів на вакантні посади для успішної реалізації ОПП. Відповідно до наведених документів МЕГУ процедуру прийому на вакантні посади НПП є кількарівневими, що підтверджено на зустрічах із гарантом, з академічним персоналом кафедр, що задіяні в освітньому процесі, із представниками допоміжних структурних підрозділів. На сайті МЕГУ публікуються об'яви про вакантні посади (<https://www.megu.edu.ua/uk/vakantnykh-posad>). Вимоги означені як у самому оголошенні, так і у Порядку прийому та переведенням на вакантні посади НПП Університету (<http://surl.li/luunt>). Претендент подає заяву і супровідні документи. Питання розглядається, виходячи з виробничої необхідності, деканом, завідувачем кафедри, на засіданнях кафедри і факультету, ректором і вченою радою університету. Поетапний розгляд заяви забезпечує різностороннє врахування якостей претендентів на посаду НПП. З НПП укладається контракт на 1 рік (якщо вперше) або на 3-5 років у залежності від ефективності наукової та освітньо-методичної діяльності. При цьому враховується рейтинг за науковою роботою, результати опитування здобувачів ВО, участь у процесі забезпечення якості вищої освіти, про що неодноразово наголошували на зустрічах з фокус-групами.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

МЕГУ обмежено залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу, незважаючи на наявність різносторонніх зв'язків (див. договори, надані на запит ЕГ). На ОПП залучення роботодавців спостерігається у рамках її перегляду та оновлення, проведення гостьових лекцій, прийняття здобувачів ВО на виробничу (педагогічну) практику, одиничних випадків підготовки здобувачів на практичних заняттях за участю роботодавців та у зворотному напрямі – надання методичної допомоги ЗЗСО зі сторони викладачів МЕГУ щодо підготовки науково-дослідницьких робіт учнів та надання можливостей відвідування зоологічного музею. ЕГ не побачила таких форм роботи як спільне виконання науково-дослідних робіт (хоча є участь роботодавців у конференціях (<https://www.megu.edu.ua/uk/vsi-novini/v-ramkakh-mizhnarodnoi-naukovo-praktichnoi-konferencii-vidbulosya-zasidannya-sekcii>), які організує кафедра географії і туризму), стажування НПП на базах роботодавців, які, відповідно, ЕГ рекомендує впроваджувати. Представники роботодавців є рецензентами ОПП, беруть участь в онлайн-зустрічі-обговоренні ОПП (див. протокол засідання, наданий на запит ЕГ), що підтверджено було і під час

зустрічі 7. Серед присутніх на зустрічі роботодавців ніхто не залучався в якості голови ЕК. Також роботодавці, присутні на зустрічі 7, не підтвердили свою участь в опитуванні щодо якості освітнього процесу за ОПП. ЕГ рекомендує більш широко залучати роботодавців до участі в процесі забезпечення якості ВО шляхом опитування. ЕГ рекомендує розглянути доцільність і можливість застосування практики створення Ради / Асоціації стейкхолдерів у ЗВО для консолідації зусиль роботодавців, а також, за умови продовження практики присвоєння професійної кваліфікації викладача ЗВО, залучення до освітнього процесу представників закладів фахової передвищої освіти.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

У процесі спілкування з представниками фокус-груп ЕГ переконалася, що залучення професіоналів-практиків, експертів галузі та представників роботодавців до проведення аудиторних занять на ОПП Середня освіта (Географія) відбувається на громадських засадах та на умовах взаємовигідної співпраці, сумісництва. Висвітлення цих подій відбувається на сторінці у Facebook (<https://www.facebook.com/groups/373545203898959/>) та на сайті ЗВО. ЕГ констатує залучення роботодавців до проведення практичних робіт з ОК9 Методика навчання географії на умовах сумісництва (див. розклад, наданий на запит ЕГ), але це одиничний випадок на ОПП Середня освіта (Географія). ЕГ рекомендує залучати роботодавців, у т.ч. представників закладів фахової передвищої освіти, більш широко на практичних заняттях (у межах окремих занять різних профільних ОК) для посилення зв'язків теорії з практикою. Позитивною практикою є активне і регулярне проведення гостьових і бінарних лекцій роботодавців та професіоналів-практиків. Приклади залучення професіоналів-практиків у якості лекторів на бінарні лекції наведені у Відомостях про СО та у новинах факультету географії, історії та туризму, зокрема за ОК13 Інноваційні технології в географічній освіті (<https://www.megu.edu.ua/uk/vsi-novini/binarne-zanyattya-z-zaluchennyam-pedagoga-praktika>), і є епізодичними. Більше поширена практика проведення тематичних гостьових лекцій для студентів ОПП Середня освіта (Географія). Наприклад, Технології штучного інтелекту для роботи вчителя географії (<https://www.megu.edu.ua/uk/vsi-novini/gostova-lekciya-vchitelya-praktika-andriya-ozarchuka-na-temu-tekhnologii-shtuchnogo>), Роль національного природного парку «Дермансько-Острозький» в розвитку територіальних громад (<https://www.megu.edu.ua/uk/vsi-novini/tematichna-lekciya-golovko-o-v-rol-nacionalnogo-prirodnogo-parku-dermansko-ostrozkiy-v>). Слід зазначити, що така практика є позитивною ознакою МЕГУ, а не тільки конкретної ОПП, бо реалізується на усіх факультетах. ЕГ рекомендує гостьові лекції, які проводяться в онлайн-режимі за широкою тематикою, наприклад Безпечне освітнє середовище під час надзвичайних ситуацій (<https://www.megu.edu.ua/uk/vsi-novini/u-megu-vidbulasya-gostova-lekciya-bezpechne-osvitne-seredovishe-pid-chas-nadzvichaynikh>), Реалізація інноваційного проєкту в сучасних умовах: практичний кейс (<https://www.megu.edu.ua/uk/vsi-novini/praktichni-aspekti-realizacii-innovaciy-nikh-proektiv-obgovorili-na-ekonomichnomu>), анонсувати для здобувачів ВО усіх спеціальностей. Також в МЕГУ активно працює Міжуніверситетський лекторій, у рамках якого здобувачі ВО за ОПП Середня освіта (Географія) мають змогу поєднуватися до лекцій провідних науковців і викладачів України (наприклад, лекція професора Л. Б. Заставецької <https://www.megu.edu.ua/uk/vsi-novini/mizhuniversitetskiy-lektoriy>).

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Підвищенню кваліфікації НПП в МЕГУ приділяють достатню увагу. Як зобов'язання кожного члена трудового колективу це зазначено у Статуті ЗВО (<https://www.megu.edu.ua/sites/default/files/2021-05/Statut-universytetu-MENU.pdf>, п. 8.4.7). основні нормативні аспекти підвищення кваліфікації і стажування розкриті у Положенні про підвищення кваліфікації та стажування НПП університету... (<http://surl.li/mwhjg>). ЗВО організує третій рік посліль роботу Школи педагогічної майстерності (<https://www.megu.edu.ua/uk/vsi-novini/vtrete-startuvala-shkola-pedagogichnoi-maysternosti>), у рамках якої розглядаються питання загальних компетентностей викладача ЗВО, як-то створення профілю у наукометричних базах та підвищення цитування, робота з документацією, сучасні методики тощо. Схвальні відгуки про роботу цієї Школи ЕГ отримала під час зустрічей 2, 3, 9. ЗВО надає можливості покращення мовно-комунікативної компетентності НПП у частині володіння іноземною мовою шляхом підготовки до міжнародних мовних іспитів, проведення пробного тестування та проведення міжнародних мовних тестів (<https://www.megu.edu.ua/uk/mizhnarodni-movni-testi>), про що було зазначено на зустрічі з академічним персоналом за ОПП. Найбільш поширеними формами підвищення кваліфікації є міжнародне (як правило, онлайн) та за результатами роботи науково-практичних конференцій і круглих столів (усі викладачі без винятку). Так, міжнародне стажування останнім часом пройшли Д. Кочмар, О. Марчук). Підвищення кваліфікації в інших ЗВО України, зокрема у Волинському національному університеті імені Лесі Українки (Т. Пагута, О. Ярошенко), Полтавському університеті економіки і торгівлі (Л. Коробович), Хмельницькому національному університеті (А. Романів). Підвищення кваліфікації відбувається і шляхом захисту дисертаційних робіт (О. Марчук) і отримання другої вищої освіти (О. Ярошенко). Підвищення кваліфікації викладачів спрямоване на формування різноманітних компетентностей від загальних до вузькопрофільних (див. документи, надані на запит ЕГ). ЕГ рекомендує залучати роботодавців як бази стажувань та підвищення кваліфікації НПП. Незначну частку серед стажувань та підвищення кваліфікації становить підвищення майстерності і кваліфікації безпосередньо за психологічною складовою та інклюзивністю освітнього процесу. ЕГ рекомендує посилити підвищення кваліфікації у цьому напрямку. У цілому, система професійного розвитку відповідає потребам та інтересам викладачів, є різносторонньою та багатоманітною, відбувається в напрямках формування загальних компетентностей, фахових компетентностей, мовної підготовки.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

МЕГУ стимулює розвиток викладацької майстерності, що відзеркалено у Статуті ЗВО від 23.10.2020 р. (<https://www.megu.edu.ua/sites/default/files/2021-05/Statut-universytetu-MENU.pdf>, п. 12.12). Одним із дієвих засобів заохочення є грамоти, подяки ЗВО, НЦ «Мала академія наук України», з якими можна ознайомитися на персональних сторінках викладачів, наприклад, <https://www.megu.edu.ua/uk/faculty-of-geography-history-and-tourism/kafedra-geografii-i-turizmu/sklad-kafedri>. Крім грамот МЕГУ, викладачі регулярно отримують грамоти, подяки, обласні премії Рівненської обласної ради, Управління освіти і науки Рівненської обласної державної адміністрації, Управління Державної служби якості освіти у Рівненській області тощо (див. документи, надані на запит). Відповідно до Положення про оплату праці надбавки та їх розмір встановлює ректор, про що зазначено було ЕГ на зустрічі 9. За фінансової можливості і за досягнення вагомих результатів, як-то захист дисертаційної роботи, тривала якісна робота, здійснюється матеріальне заохочення працівників, про що зазначили НПП під час зустрічі з академічним персоналом. Однією з нетрадиційних форм стимулювання викладацької майстерності є заохочення у вигляді подорожі. Так, нещодавно було здійснено подорож до Карпат колективом МЕГУ (<https://www.megu.edu.ua/uk/vsi-novini/prapor-megu-na-goverli>). У процесі роботи ЕГ переконалася, що на факультеті географії, історії та туризму МЕГУ наявна реальна і потужна практика стимулювання розвитку викладацької майстерності.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Сильними сторонами та позитивними практиками під час реалізації ОПП є: Задіяність до викладання за ОПП НПП з 4 факультетів відповідно до фаху дисциплін, чим досягається досягнення ПРН, обґрунтований паритет між НПП з науковим ступенем за географічним фахом та педагогічним фахом; Залучення до аудиторних занять та освітнього процесу роботодавців та професіоналів-практиків за сумісництвом та на громадських засадах; Робота Міжуніверситетського лекторію, впровадження гостьових тематичних лекцій у межах факультетів і бінарних лекцій у межах ОПП; Підвищення кваліфікації має різносторонні форми (від круглих столів і тренінгів, роботи Школи педагогічної майстерності у МЕГУ до підвищення кваліфікації у ЗВО України та міжнародних стажувань) та спрямування (розширення фахових, загальних, мовних, інформаційно-комунікаційних, менеджерських компетентностей), а система стимулюванню охоплює різноманітні засоби.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Недоліки за ОП відсутні. Але мають місце певні слабкі сторони. Зокрема, за деякими ОК (зокрема, ОК11 Теоретичні проблеми фізичної географії) науково-професійна активність щодо відповідності предметній області дисципліни є низькою (зокрема, переважна більшість наукових активностей за останні 5 років опосередковано і віддалено торкається наукових питань фізичної географії, в основному через питання туризму); Відсутність таких форм співпраці з роботодавцями як спільне виконання науково-дослідних робіт, стажування НПП на базах роботодавців; Незначну частку серед стажувань та підвищення кваліфікації становить підвищення майстерності і кваліфікації безпосередньо за психологічною складовою та інклюзивністю освітнього процесу. Експертною групою рекомендуємо 1. Посилити публіцистичну активність і наукову діяльність відповідно до предметної області ОК; 2. Впровадити з роботодавцями, включно з представниками закладів фахової передвищої освіти, спільне виконання науково-дослідних робіт, стажування і підвищення кваліфікації НПП на їх базах, більш широко залучати до проведення бінарних практичних занять (у межах окремих тем різних профільних ОК), а також до опитування щодо якості підготовки здобувачів за ОПП Середня освіта (Географія); 3. Посилити підвищення кваліфікації за психологічною складовою та інклюзивністю освітнього процесу; 4. Гостьові тематичні лекції за широкою тематикою анонсувати для здобувачів ВО за всіма ОПП; 5. Розглянути доцільність і можливість застосування практики створення Ради / Асоціації стейкхолдерів у ЗВО для консолідації зусиль роботодавців.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

За результатами аналізу сильних та слабких сторін, можна визначити, що ОПП за критерієм 6 відповідає акредитаційним вимогам за рівнем В. ОП цілком відповідає акредитаційним вимогам за підкритеріями 6.2, 6.4, 6.5 та 6.6, за підкритерієм 6.1, 6.3 дана ОПП має незначні слабкі сторони, які підлягають виправленню. Недоліки відсутні.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

В ході акредитаційної експертизи ЕГ мала змогу переконатись у наявності достатніх фінансових та матеріально-технічних ресурсів ЗВО для реалізації ОПП. Зокрема, освітній процес відбувається у двох шестиповерхових корпусах, а також наявний гуртожиток. Під час вивчення відомостей СО та огляду МТБ експерти ознайомились із навчальними аудиторіями, класами, що обладнані комп'ютерами, творчою майстернею інноваційних педагогічних технологій, кабінетом педагогіки, кабінетом психології, колекцією Ростислава Шикули, що стала основою для створення «Природничого музею», геологічним музеєм, а також навчально-методичним забезпеченням. ЗВО забезпечений спортивно-оздоровчим комплексом з басейном. Для прикладу, забезпечення досягнення ПРН ОПП окремими ОК відбувається за допомогою наявних лабораторій та музеїв, зокрема, майстерня інноваційних педагогічних технологій, кабінети педагогіки та психології задіяні у реалізації ОК7, ОК9, ОК13, комп'ютерні класи – у реалізації ОК12, унікальні колекції музеїв – у реалізації ОК14. Важливе місце у підготовці здобувачів ВО займає потужна бібліотека з безоплатним доступом до бібліотечних фондів та вільним доступом до освітніх Інтернет-джерел. В університетській бібліотеці є відкритий безкоштовний доступ до: ScienceDirect, Scopus Elsevier, Researcher Discovery, Researcher Academy, Mendeley. Також бібліотека забезпечує безоплатну перевірку унікальності кваліфікаційних робіт здобувачів ВО за допомогою програми Unicheck. Встановлено АБІС «УФД», функціональні компоненти якої інтегровані в цифрове освітнє середовище ЗВО. Університет демонструє значні можливості для дистанційного навчання та розміщує навчальний контент, що знаходиться на технічно-програмній платформі на основі комплексів MOODLE та інституційного репозитарію DSPACE (<https://edu.regi.rovno.ua>). ЕГ мала змогу ознайомитись із наповненням навчальних матеріалів завдяки наданому доступу від ЗВО до середовища платформи MOODLE. З 2020 р. навчання здійснювалося за змішаною формою із використанням онлайн-сервісів GSuite, які надає компанія «ТЕКСВІТ ГЕНГ». Доступ до платформи GOOGLE-MEET через GOOGLE календар та акаунти електронної корпоративної пошти. Під час огляду МТБ ЕГ мала можливість ознайомитись з реальними умовами проведення навчальних занять в аудиторіях ЗВО та переконалась у наявності біля ЗВО сертифікованого укриття для забезпечення безпеки здобувачів ВО в сучасних умовах.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Під час зустрічей із фокус-групами ЕГ мала можливість пересвідчитись, що ЗВО та факультет, де реалізується ОПП, забезпечують вільний і безоплатний доступ до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів. Освітнє середовище спрямоване на задоволення потреб та інтересів усіх учасників освітнього процесу. Зокрема, корпуси ЗВО, комп'ютерні класи, кафедри, аудиторії мають доступ до Інтернет-мережі. Іногородні здобувачі ВО, що навчаються за ОПП, мають змогу, за потреби, бути забезпеченими ліжко-місцями в гуртожитку. Всі будівлі і внутрішні приміщення відповідають санітарно-технічним нормам і правилам. Для студентів, що проживають у гуртожитку, є можливість користуватися мережею Internet. На сайті факультету (платформа на основі MOODLE) та бібліотеки є всі необхідні навчальні та методичні матеріали у вільному доступі. Також здобувачі ВО та НПП підтвердили, що вони мають можливість вільно і безоплатно користуватися наявним програмним забезпеченням, лабораторіями та музеями для освітніх потреб. Також бібліотека забезпечує безоплатну перевірку унікальності кваліфікаційних робіт здобувачів ВО за допомогою програми Unicheck. Варто зазначити, що адміністрація ЗВО та викладачі завжди знаходяться на зв'язку зі здобувачами ВО стосовно будь-яких їх потреб та інтересів, а також представники ОСС активно залучаються до проведення опитування щодо задоволення освітнім процесом та його умовами.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Під час акредитаційної експертизи, вивчення відомостей СО та спілкування з фокус-групами здобувачів ВО, ОСС та працівниками допоміжних підрозділів, ЕГ встановила, що освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я усіх учасників освітнього процесу. У ЗВО проводяться профілактичні заходи й інструктажі, які стосуються своєчасного інформування здобувачів ВО про правила здорового життя, поведінки у соціумі, надання першої медичної допомоги та правил поведінки в умовах воєнного стану й відповідно до Наказу № 031/88-ОД «Про проведення в дію інструкції з безпеки життєдіяльності» та Наказу № 031/99-ОД «Про проведення виховної роботи викладачами факультетів в гуртожитках університету». ЗВО обладнано системою оповіщення, у разі повітряної тривоги здобувачі ВО та НПП переходять у сертифіковане укриття, що знаходиться у нормативній доступності до ЗВО. У медичному пункті ЗВО, за потреби, надається перша медична допомога. Здійснюється систематичний контроль за санітарним станом гуртожитків, кафе. Навчальні корпуси та гуртожитки, аудиторії та лабораторії відповідають санітарним вимогам, мають вогнегасники, плани евакуації та необхідні інструкції. Також у ЗВО діє Центр естетичного та громадянського виховання студентської молоді; студентський турклуб «Paradise MEGU»,

спортивні секції, мистецькі колективи: «Народний студентський театр Бриз», Ансамбль народної пісні і танцю «Зорецвіт» (<https://cutt.ly/BTFyfUZ>). «Школа лідера» (<http://surl.li/mlabd>), «Центр кар'єрного зростання», Асоціація випускників університету. Психологічну допомогу здобувачам ВО, які навчаються за даною ОПП надає Психологічна служба ЗВО. В цілому, ЗВО задовольняє потреби та інтереси здобувачів ВО у якості освітнього середовища, проводить ремонти приміщень, заміну електричної мережі, системи опалення тощо.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Під час вивчення відомостей СО та зустрічей з фокус-групами ЕГ з'ясувала, що функції освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів ВО виконують підрозділи факультету Географії, історії та туризму, відповідальні за реалізацію ОПП (деканат, кафедри). Інформаційний Інтернет-портал ЗВО розгорнутий на сайті для підтримки зворотного зв'язку зі здобувачами ВО та ОСС (<https://cutt.ly/JTFd4Kd>). Структурні підрозділи ЗВО (НМК, Вчена рада університету) відповідають за забезпечення якості освітнього процесу. Психологічна служба (<https://cutt.ly/5TFoIYZ>), що здійснює індивідуальне консультування студентів, проводить психокорекційні заходи у разі потреби та запитів здобувачів, а також діє батьківський комітет (<https://cutt.ly/2TFdm5U>). Для гарантування якості освіти у ЗВО працює Центр забезпечення якості освіти (<https://cutt.ly/nTFdUsd>), який здійснює моніторинг якості освітньої діяльності університету. З метою інформаційної підтримки здобувачів ВО діє електронна скринька довіри (<https://cutt.ly/eTFdJN5>). За консультативною допомогою здобувачі звертаються щодо напрямків професійної реалізації. У ЗВО вже стало традицією проведення благодійного новорічно-різдвяного свята мистецьким колективом МЕГУ для дітей-сиріт в інтернатах; розроблено пам'ятку для ВПО (<https://cutt.ly/yBoW1p1>). Відбувається залучення колективу за участю студентського самоврядування, батьківського комітету та випускників до надання матеріальної підтримки здобувачам, які потребують особливої уваги: важкохворим, тим, що втратили батьків під час навчання. З початку війни ректором та професорсько-викладацьким складом МЕГУ здійснюється постійна підтримка здобувачів та випускників військовослужбовців ЗСУ. Діє Волонтерський штаб МЕГУ (<http://surl.li/djmib>). Варто зазначити, що ЗВО публікує на сайті результати опитування щодо рівня задоволеності освітньою, організаційною, інформаційною, консультативною та соціальною підтримкою здобувачів ВО (<http://surl.li/mkytm>).

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Згідно відомостей СО та зустрічей з фокус-групами, ЕГ може зробити висновок, що в цілому ЗВО створює можливості для навчання осіб з особливими освітніми потребами. Відповідна вимога регламентована Положенням про освітній процес й Положенням про порядок супроводу осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення (<https://cutt.ly/CTFfu7Z>). Під час огляду МТБ ЕГ переконалась, що для реалізації цих умов запроваджена система конструктивних (пандуси, збільшені проходи, безпорогові дверні блоки) та організаційних (супровід та допомога) рішень для таких осіб (<https://cutt.ly/VBoEJWL>). У ЗВО проводяться відповідні заняття з лікувальної фізкультури; діє кабінет психологічної допомоги; діє система використання дистанційних технологій, де з усіх предметів створені дистанційні курси, з яких здобувачі ВО отримують інформаційні матеріали, методичні вказівки до практичних занять та завдань для самостійної роботи, проходять тестування. Під час аналізу відомостей СО ЕГ з'ясувала, що за даною ОПП особи з особливими освітніми потребами наразі не навчаються. ЕГ висловила побажання щодо подальшого облаштування освітнього середовища ЗВО відповідно до вимог інклюзивності та безбар'єрності. ЗВО зазначає, що планує вжити необхідних заходів щодо доступу здобувачів ВО з особливими освітніми потребами до освітнього процесу, зокрема планується ліфт та надписи шрифтом Брайля для осіб з порушеннями зору.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Під час аналізу відомостей СО ЕГ пересвідчилась, що у ЗВО сформовані відповідні правила і процедури вирішення конфліктних ситуацій у наступних документах: Наказ про затвердження порядку розгляду скарг здобувачів освіти; Положення «Про політику попередження і боротьби із сексуальними домаганнями у ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янука»; Кодекс академічної доброчесності. Загалом, нормативно-правова база, що регулює політику взаємостосунків між всіма учасниками освітнього процесу (<https://cutt.ly/SBoRu5L>). Варто зазначити, що ЗВО проводить пропедевтичні заходи попередження конфліктних ситуацій серед здобувачів ВО шляхом роботи кураторів з навчальними групами. Під час зустрічі з ОСС ЕГ з'ясувала, що Студентська рада відстежує соціально-психологічний стан у колективах студентів, приймає рішення, що узгоджуються із Статутом студентського самоврядування (<https://cutt.ly/JTFfm8o>). Саме ОСС забезпечують ефективне інформування з метою попередження хабарництва та інших порушень. Подати запит про виникнення в будь-якому колективі конфліктної ситуації всі учасники освітнього процесу можуть через: особисте письмове звернення до керівників університету та його структурних підрозділів. На сайті університету відкрито посилання «Скринька довіри» (<http://surl.li/lxcua>). Звернення автоматично надсилається на електронну пошту адміністрації

МЕГУ. Конфлікти розглядаються після надходження підписаного звернення із контактами для можливості зворотного зв'язку. Факти перевіряє спеціально створена комісія, після чого приймається рішення відповідно до нормативно-правової бази. Загалом, адміністрація ЗВО, виховний відділ, Студентська рада, Психологічна служба, куратори академгруп проводять внутрішні інформаційні та просвітницькі заходи щодо попередження конфліктів, хабарництва та будь-яких правопорушень. Водночас, випадків застосування правил та процедур попередження конфліктів у ЗВО не було через відсутність відповідних конфліктних ситуацій.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Сильними сторонами в межах даного критерію є наявність потужної бібліотеки, її електронних сервісів віддаленого доступу та перевірки унікальності наукових робіт здобувачів ВО. Також, позитивною практикою є своєчасна, всебічна та прозора підтримка здобувачів ВО, які навчаються за даною ОПП, у складних життєвих обставинах.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Недоліки за ОПП відсутні. ЕГ розуміє, що на даний час за ОПП не навчаються особи з особливими освітніми потребами, але в той же час рекомендує продовжувати посилювати розвиток МТБ щодо удосконалення освітнього середовища (зокрема, для осіб з порушенням зору, встановити написи шрифтом Брайля тощо).

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Відповідність критерію 7 рівню В забезпечується потужною матеріально-технічною базою та інфраструктурою освітнього середовища ЗВО. Освітній процес забезпечений як матеріальними та фінансовими ресурсами, так і електронними ресурсами для полегшення доступу здобувачів ВО в контексті сучасних викликів. ЗВО постійно розвиває та удосконалює освітнє середовище та МТБ, робить все можливе для забезпечення освітнього процесу відповідними ресурсами з урахуванням потреб та інтересів здобувачів ВО та НПП. Наявність слабких сторін (необхідність оновлення матеріально-технічної бази, в т.ч. для забезпечення комфортного освітнього середовища для осіб з особливими освітніми потребами) суттєво не знижує якість підготовки здобувачів ВО за ОПП.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОПП у ЗВО регулюються такими нормативними документами: 1) Положення про організацію освітнього процесу (<https://cutt.ly/4TFfJZO>); 2) Положення про формування, затвердження та оновлення освітніх програм (<https://cutt.ly/mTFf3qX>); 3) Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти (<https://cutt.ly/pTFgrTl>). На онлайн-зустрічах зі здобувачами ВО та НПП ЕГ переконалась, що учасники освітнього процесу знають та розуміють процедури, що регламентуються цими документами. Зазначені процедури передбачають перегляд та оновлення змісту ОПП з урахування думки стейкхолдерів, зокрема, і здобувачів ВО як рівноправних учасників освітнього процесу. У МЕГУ здійснюється щорічний локальний моніторинг за ОПП, який проводиться гарантом та членами робочої групи ОПП, стейкхолдерами й представниками Студентської ради та Центром забезпечення якості освіти ЦЗЯО, основною метою діяльності якого є впровадження, розбудова й ефективне функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти. ОПП затверджена на засіданні Вченої ради МЕГУ (Протокол № 10 від 26.05.2016) і введена в дію наказом ректора (№031/76-ОД від 31.05.2016). За результатами останнього перегляду ОПП у 2023 р. у відповідності до НРК 7, Професійного стандарту вчителя та викладача, пропозицій стейкхолдерів та викликів сьогодення (Протокол №8 від 07.04.2023 р.) запропоновано: - компетентності предметних спеціальностей «ПК8. Здатність до проведення дослідницько-пошукової діяльності з географії з урахуванням регіонального аспекту та організації краєзнавчо-туристської роботи»; - програмний результат навчання «ПРН 8 «Організовує краєзнавчо-туристську роботу з урахуванням природного та історико-культурного потенціалу, аналізує проблеми регіону для реалізації дослідницької діяльності з географії»; - запроваджено до обов'язкових компонентів програми дисципліни: ОК «Організація та управління освітнім процесом: регіональний аспект», ОК «Організація краєзнавчо-туристичної

роботи»; ОК «Дослідницька діяльність у вивченні географії»; ОК «Асистентська практика»; ОК «Прикладна картографія і технологія виготовлення комп'ютерних карт» удосконалено та перенесено до обов'язкових ОК з метою поглиблення знань з картографії та геоінформаційних технологій. - вилучено із професійного блоку ОК, що мають опосередковане відношення до забезпечення СК у підготовці фахівців (ОК «Географічні основи регіональної економіки»); - запропоновано третій вибірковий блок освітніх компонентів краєзнавчо-туристичного спрямування з методиками навчання; - удосконалено зміст вибіркових блоків дисциплін ОП; до прикладу, до блоку 2 ОП «Середня освіта (Географія)» 2023 р. було включено ОК «Практикум зі шкільного курсу географії у ЗЗСО».

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Під час роботи з фокус-групами здобувачів ВО (денна та заочна форма) та представників ОСС ЕГ з'ясувала, що студенти поінформовані про правила і процедури періодичного перегляду ОПП, беруть активну участь в обговореннях змін ОПП та опитуваннях щодо якості освіти. Зокрема, пропозиції здобувачів ВО, стосуються посилення практичної складової освітнього процесу, залучення до освітнього процесу фахівців-практиків, що дозволяють сформулювати пропозиції з метою удосконалення окремих компонентів ОПП після консультацій з роботодавцями та іншими зацікавленими сторонами. Позиція здобувачів ВО була виявлена та взята до уваги під час перегляду освітньої програми шляхом: 1) проведенням анкетування щодо якості ОПП (<https://cutt.ly/tBoRQJD>); 2) визначення якості організації навчання за ОПП (<https://cutt.ly/wBoRTcx>); 3) опитування щодо якості практичної підготовки (<https://cutt.ly/EBoRPfT>); 4) проведенням опитування щодо вільного вибору студентами дисциплін із запропонованого ОПП переліку (<http://surl.li/mlaov>); 5) визначення якості організації самостійної роботи за ОП (<http://surl.li/mlapm>); 6) опитування щодо якості організації on-line навчання (<http://surl.li/mlaqc>). Варто зазначити, що ОСС також беруть активну участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості освіти за ОПП «Середня освіта (Географія)» шляхом участі в обговореннях на кафедрі, радах факультету, навчально-методичній комісії та Вченій Раді університету. Представники студентського самоврядування долучені до організації анкетування здобувачів вищої освіти щодо якості освітнього процесу та їх адаптації до умов створеного в університеті освітнього середовища. Під час зустрічі з ЕГ представники ОСС продемонстрували значну обізнаність щодо правил і процедур системи ВЗАО, значну поінформованість та розуміння змісту ОПП, а також повідомили механізми своєї участі в перегляді та моніторингу за даною ОПП. Також, представники ОСС повідомили, що у ЗВО відбувається ряд заходів з популяризації та посилення знань здобувачів ВО з іноземної мови, тому вітатимуть запровадження англійської мови за даною ОПП. Таким чином, ЗВО має постійний контакт із здобувачами ВО задля моніторингу отриманих результатів навчання і своєчасного реагування. Представники ОСС беруть участь в обговореннях, аналізі актуальних проблем, вносять пропозиції, рекомендації, які враховуються при перегляді ОПП.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Під час аналізу відомостей СО та відповіді представників роботодавців, ЕГ виявила зацікавленість роботодавців у розвитку ОПП та випускниками цієї програми. Саме тому, роботодавці регулярно долучаються до періодичного перегляду ОПП, оновлення змісту та цілей ОПП, ПРН, які беруть участь у засіданнях кафедри та вносять пропозиції з актуалізації змісту окремих ОК, удосконалення інформаційного забезпечення тощо. Зокрема, роботодавці залучені до процесу періодичного перегляду ОПП та інших процедур забезпечення якості освіти шляхом: 1) участі в обговореннях рівня сформованості професійних компетентностей здобувачів ВО, де були відзначені здобутки та проблемні питання у процесі навчання (Ю. Лис, Н. Осніцька, А. Онопрійчук); 2) анкетування роботодавців (<http://surl.li/mkurn>); 3) залучення роботодавців до гостьових та тематичних лекцій (наприклад, Ю. Лис, А. Озарчук, О. Головка та ін.); 4) участі у науково-практичних конференціях та семінарах; 5) організація спільних громадських, волонтерських та екскурсійно-туристичних заходів (<https://cutt.ly/mTFhWYD>). До прикладу, Ю. Лис, включений до складу робочої групи ОПП, залучений до проведення практичних занять з ОК «Методика навчання географії». Зі слів роботодавців, вони готові брати більш активну участь в перегляді та покращенні ОПП та бути більш консолідовано представлені. Саме тому ЕГ рекомендує створити ефективний постійно діючий майданчик для комунікації роботодавців та ЗВО, передбачивши статус та чіткі процедури співпраці з таким майданчиком (платформою), з метою врахування тенденцій ринку праці у розвитку ОПП.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Відповідно до відомостей СО у МЕРУ діє Асоціація випускників університету (<https://cutt.ly/1BoTywF>), яка активно долучається до збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОПП. Також, у ЗВО існує можливість спілкування через соціальні мережі кафедри географії і туризму (<https://cutt.ly/СВоTr6j>), де активно висвітлюють інформацію про події на факультеті. Випускники постійно залучаються до зустрічей зі здобувачами ВО, а зустрічі випускників є традицією в стінах університету. Проводяться концерти викладачів для студентів, концерт до Дня студента, відбувається робота в журі студентських конкурсів, організовуються спільні туристичні походи до патріотичні заходи. Випускників запрошують, як професіоналів-

практиків для проведення практичних занять та гостьових лекцій, на засідання кафедри із здійснення локального моніторингу ОП. Зі слів представників ОСС у ЗВО існує позитивна практика конкурсу студентських проектів на премію від випускника Петра Мельника, здобувачі ВО за даною ОПП також мають можливість подати свої роботи на цей конкурс. ЕГ в ході роботи у фокус-групах було повідомлено, що збір інформації щодо працевлаштування та кар'єрного шляху випускників відбувається, зокрема, під час безпосередньої комунікації з викладачами й адміністрації факультету і кафедри. Загалом, випускники із теплотою і вдячністю згадують ЗВО та викладачів, проявляють зацікавленість у розвитку даної ОПП.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Відповідно до відомостей СО та інформації, яку ЕГ отримала під час зустрічей з фокус-групами, система ВЗЯО регламентована Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти (<https://cutt.ly/8TFhVbd>). Положення передбачає п'ятирівневу систему ВЗЯО: 1 рівень – студентський – реалізується органами студентського самоврядування та студентами завдяки здійсненню низки моніторингових та контрольних заходів; 2 рівень – викладацький – реалізується науково-педагогічними працівниками відповідно до їх посадових обов'язків; 3 рівень – кафедральний – реалізується завідувачем кафедри та комітетом з забезпечення якості вищої освіти; 4 рівень – факультетський – реалізується відповідною радою факультету (інституту), деканом факультету (директором інституту), його заступниками, комісією з забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти; 5 рівень – університетський – реалізується ректором Університету, проректорами, Вченою радою, навчально-методичною комісією Університету, ЦЗЯО. Аналізуючи відомості СО ЕГ з'ясувала, що у ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості виявлено деякі недоліки, зокрема, недосконалого механізму вибору студентами вибіркових дисциплін. Відповідно було удосконалено систему запису здобувачів ВО на ОК за вибором, а саме автоматизованим процесом вибору. Так, викладачами ЗВО було розроблено короткі анотації до всіх ОК за ОПП. Ознайомитись із анотаціями до дисциплін кожного навчального семестру можна на сайті дистанційної освіти, де, власне, і відбувається вибір освітнього компоненту здобувачем. Запроваджено розробку силабусів до кожної ОК. Наявність силабусів дає можливість здобувачам знайомитись із ОК до її вивчення, розуміти можливості відпрацювання завдань до практичних (лабораторних) занять у разі їх відсутності. Кафедра під час здійснення освітньої діяльності керується не лише вимогами системи ВЗЯО університету, а й намагається відповідати європейським стандартам якості освіти, тому постійно працює над удосконаленням змісту ОПП, запроваджуючи систему заходів щодо змістовного наповнення освітніх компонент з метою їх відповідності сучасним вимогам ринку праці в регіоні. Таким чином, завдяки ефективній комунікації між різними рівнями системи внутрішнього забезпечення якості освіти відбулось вчасне реагування та суттєве покращення ОПП.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

ОПП «Середня освіта (Географія)» проходить первинну акредитацію, тому пропозицій та зауважень щодо її реалізації за результатами акредитаційної експертизи ще не надходило.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Під час аналізу відомостей СО та спілкування з фокус-групами ЕГ пересвідчилась у наявності у ЗВО дієвої системи забезпечення якості освіти, що базується на потужному нормативно-правовому забезпеченні. ЗВО має чітку і зрозумілу політику відкритості та забезпечення якості освіти, що підтверджують стейкхолдери: викладачі, здобувачі ВО, адміністративний персонал, роботодавці, які приділяють велику увагу даній ОПП та готові всіляко долучатися до покращення та розвитку програми. Під час спілкування з гарантом ОПП, НПП та здобувачами ВО, ЕГ переконалась в існуванні спільних традицій, практик та цінностей наукової та освітньої спільноти Університету. Учасники освітнього процесу дотримуються правил академічної доброчесності, забезпечені матеріально-технічними ресурсами для перевірки робіт НПП та здобувачів ВО на наявність академічного плагіату. ЗВО всіляко підтримує розвиток культури якості, утвердження принципів академічної доброчесності та свободи. На онлайн-зустрічі із НПП, ЕГ переконалась, що вони беруть участь у стажуваннях, наукових конференціях, науково-методичних семінарах, які сприяють оволодінню новими технологіями викладання, здобуттю нового передового досвіду професійної діяльності та впровадження їх у ОПП. Це дозволяє оновлювати зміст РП навчальних дисциплін та вносити в них нові елементи. Професійний саморозвиток НПП забезпечує здобувачам ВО якісну професійну підготовку під час навчання, формування професійних компетентностей та конкурентоздатність на ринку праці. Самі НПП беруть активну участь в різних заходах, наприклад, у семінарі «Якісна вища освіта: дискусія стейкхолдерів» взяли участь проректор з НМР Мединська Н.М. та завідувач ЦЗЯО Артюшок В.С. (<https://cutt.ly/LBoTErI>); участь у круглому столі «Забезпечення якості вищої освіти в Україні-2023: перспективи змін» (<http://surl.li/mlaie>). У ЗВО сформована культура якості вищої освіти, яка реалізується на основі дотримання політики академічної доброчесності, Положення про забезпечення дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками та здобувачами освіти у Міжнародному економіко-гуманітарному університеті імені

академіка Степана Дем'янчука, Положення «про протидію плагіату в університеті» та Кодексу академічної доброчесності (див. - <http://surl.li/aydhs>).

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

ЗВО демонструє взаємодію усіх рівнів внутрішньої системи забезпечення якості освіти, зокрема ініціативу та постійний діалог зі здобувачами ВО щодо вдосконалення ОПП під час освітнього процесу, а не тільки під час формальних процедур перегляду ОПП, що формує позитивну практику високої залученості студентів та представників ОСС. Здобувачі ВО безпосередньо та через органи студентського самоврядування долучаються до процедур моніторингу та перегляду ОПП, зокрема, долучаються до опитування студентів щодо задоволеності якістю освіти. Усі учасники освітнього процесу демонструють високу обізнаність щодо правил забезпечення академічної доброчесності та неухильно їм слідує, а ЗВО у свою чергу безкоштовно забезпечує інфраструктурні можливості для програмної перевірки робіт здобувачів ВО на наявність академічного плагіату та проводить заходи з популяризації академічної доброчесності (зустрічі зі здобувачами, тренінги, лекції тощо), що сприяє розвитку ОПП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Недоліки за ОПП відсутні. Але мають місце певні слабкі сторони. До процесу реалізації ОПП активно долучаються різноманітні стейкхолдери, в т.ч. і представники роботодавців. Проте таке долучення ґрунтується на особистих контактах окремих НПП та представників адміністрації. Для поліпшення умов їх залучення ЕГ рекомендує створити постійно діючий майданчик для комунікації роботодавців та ЗВО та залучати ширше коло роботодавців, що допоможе врахувати тенденції ринку праці в подальшому розвитку ОПП.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

На підставі аналізу матеріалів акредитаційної справи ЕГ дійшла висновку, що ОПП за даним критерієм відповідає рівню В за всіма підкритеріями. Наявність слабких сторін суттєво не знижує якість підготовки здобувачів ВО за ОПП та підлягає виправленню.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Під час аналізу матеріалів відомостей СО та інтерв'ю з фокус-групами, ЕГ пересвідчилась у політиці прозорості та публічності, що цілковито забезпечуються МЕНУ. Респонденти запевнили ЕГ, що вони добре поінформовані про необхідні нормативно-правові документи університету завдяки такій політиці. ЕГ переконатась, що ЗВО має чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу і забезпечуються потужною нормативно-правовою базою: 1) Статут університету 2) Стратегія розвитку ЗВО 3) Кодекс академічної доброчесності 4) Положення про організацію освітнього процесу 5) Положення про формування затвердження та оновлення освітніх програм 6) Положення щодо організації атестації здобувачів вищої освіти 7) Положення про протидію плагіату в університеті» 8) Положення про забезпечення дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками та здобувачами освіти 9) Положення про студентоцентризоване навчання і викладання у ЗВО 10) Положення про порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення 11) Положення про організацію освітнього процесу з елементами дистанційних технологій навчання 12) Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу 13) Положення про організацію опитування студентів, викладачів, випускників та роботодавців щодо якості освітнього процесу 14) Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти 15) Положення про психологічну службу 16) Положення про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб, які навчаються у 17) Положення про політику попередження і боротьби із сексуальними домаганнями у ЗВО 18) Положення щодо вільного вибору студентами навчальних дисциплін 19) Положення про проведення практики студентів 20) Положення про студентське самоврядування та ін.. Наведені вище нормативно-правові документи розміщено у вільному доступі на

добре структурованому сайті ЗВО у розділі «Нормативні документи» (<http://surl.li/aydhs>). А для усіх учасників освітнього процесу наведені документи є доступними та зрозумілими, щоб послідовно дотримуватись їх під час реалізації ОПП.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Варто зазначити, що перегляд ОПП «Середня освіта (Географія)» другого (магістерського) рівня вищої освіти відбувся 2023 року. ЗВО завчасно на сторінці «Освітні програми» (<http://surl.li/dsbje>) опублікував Проект змін ОПП «Середня освіта (Географія)» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти (<http://surl.li/dsbje>). Надати пропозиції та зауваження від заінтересованих сторін (стейкхолдерів) можна через веб-сторінку факультету географії, історії та туризму (<https://cutt.ly/xBoTJbk>) та веб-сторінку кафедри географії і туризму (<https://cutt.ly/kBoTXda>). Зразковою практикою ЕГ вбачає публікація на сайті ЗВО порівняльної таблиці до проекту ОПП «Середня освіта (Географія)» (<http://surl.li/ndfwe>).

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Проаналізувавши Відомості СО та провівши опитування у фокус-групах, ЕГ дійшла висновку, що МЕГУ своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію у розділі «Освітні програми» про ОПП (<http://surl.li/dsbje>) та НП, РП та силабуси вибіркових дисциплін. Варто зазначити, що ЗВО дотримується принципів публічності та прозорості, у повному обсязі розміщує інформацію про нормативно-правові документи, ОПП та ОК на добре структурованому офіційному веб-сайті Університету, що є достатнім для інформування стейкхолдерів та суспільства. Під час зустрічі з випускниками та роботодавцями, відкритої зустрічі, ЕГ мала змогу переконатись у тому, що Університет є відкритим до обговорення та внесення пропозицій щодо покращення ОПП шляхом безпосередньої комунікації стейкхолдерів з адміністрацією факультету, кафедри та гарантом ОПП. Учасники зустрічей демонстрували свою залученість до вдосконалення ОПП та значну поінформованість у деталях реалізації ОПП, засвідчили можливість отримання зворотного зв'язку від ЗВО. Позитивною практикою є різноманітність інформаційних ресурсів ЗВО у соціальних мережах Facebook та Instagram, месенджерах та інших платформах, що дозволяє зацікавленим особам самостійно обрати зручний для себе ресурс та канал комунікації із ЗВО. Все вище викладене, свідчить про зразковість практик ЗВО за цим підкріпленням.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Сильними сторонами ОПП в контексті даного критерію є те, що ЗВО дійсно сприяє відкритості щодо інформування зацікавлених сторін про різні аспекти освітнього процесу й невідкладно враховує рекомендації та пропозиції щодо даної ОП. ЕГ вважає взірцевою практикою розміщення на структурованому, зі зручним інтерфейсом та форматом представлення інформації, веб-сайті ЗВО всієї необхідної інформації, включно з Проектом змін ОПП 2024 року, порівняльною таблицею до проекту ОПП «Середня освіта Географія» (<http://surl.li/ndfwe>), каналом зворотного зв'язку для отримання зауважень і пропозицій від стейкхолдерів, а також повною інформацією про ОК: НП, РП та силабуси дисциплін. Учасники освітнього процесу ознайомлені зі змістом цих документів та дотримуються їх при реалізації ОПП. ЕГ відзначає унікальну практику ЗВО у реалізації проекту «Прапор МЕГУ на вершинах світу» (<http://surl.li/nkclip>), що широко представлена на інформаційних ресурсах ЗВО, зокрема, на офіційному сайті та є «візитною карткою» університету, сприяє посиленню іміджу й упізнаваності ЗВО, а також популяризації самої географічної науки та ОПП «Середня освіта (Географія)». Сильною стороною ОПП є значна зацікавленість та, водночас, поінформованість стейкхолдерів в деталях реалізації ОПП, їх активна безпосередня комунікація з адміністрацією ЗВО та гарантом ОПП з використанням різних каналів комунікації, в чому ЕГ мала змогу переконатися під час відкритої зустрічі та зустрічі з роботодавцями та випускниками. Також ЕГ звертає увагу на взірцеву практику ЗВО через розгалужену та змістовно наповнену систему інформаційних ресурсів і засобів зворотного зв'язку залучати спільноту науковців та інших стейкхолдерів до міжнародних конференцій та різноманітних заходів університету.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Відсутні.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Аналіз матеріалів акредитаційної справи дозволяє ЕГ встановити рівень відповідності за даним критерієм – А. ЕГ констатує повну відповідність усім підкритеріям у рамках даного критерію, наявність унікальних та взірцевих практик, а також відсутність слабких сторін та недоліків. ПВНЗ «МЕГУ ім. Степана Дем`янчука» демонструє взірцеву відкритість, публічність та прозорість. У ЗВО наявні чіткі правила і процедури, що визначають права та обов'язки учасників освітнього процесу та регламентуються значним переліком нормативно-правових документів. Вони знаходяться у повному обсязі на структурованому, зі зручним інтерфейсом та форматом представлення інформації веб-сайті ЗВО для ознайомлення всіх зацікавлених осіб (стейкхолдерів). Взірцевою практикою є розміщення на офіційному веб-сайті ЗВО інформації щодо перегляду ОПП (<http://surl.li/dsbje>), анкетувань здобувачів, проектів змін до ОПП, порівняльної таблиці до проекту ОПП «Середня освіта Географія» (<http://surl.li/ndfwe>), засобів зворотного зв'язку. Також унікальною практикою ЗВО є широке відображення на офіційному веб-сайті та соціальних мережах іміджевого проекту «Прапор МЕГУ на вершинах світу», що є не тільки інноваційним інструментом посилення впізнаваності ЗВО, а й засобом популяризації ОПП «Середня освіта (Географія)» та географічної науки загалом. Таким чином, можна прослідкувати у відкритих джерелах траєкторію розвитку даної ОПП. Поряд з цим, ЗВО демонструє взірцеву відкритість до обговорення та внесення пропозицій для покращення ОПП шляхом безпосереднього контакту з адміністрацією ЗВО та гарантом ОПП за допомогою сайту, електронної пошти, соціальних мереж Facebook та Instagram, месенджерів та інших платформ, що дозволяє зацікавленим особам самостійно обрати зручний для себе ресурс та канал комунікації із ЗВО.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Акредитаційна експертиза відбулася організовано, згідно погодженої програми. Експертна група вчасно отримала всі необхідні документи. ЗВО забезпечив присутність усіх заявлених учасників акредитаційної експертизи. Експертна група висловлює вдячність гаранту ОПП доценту Оксані Яроменко.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B

Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна добросовісність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	A
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Шевчук Сергій Миколайович

Члени експертної групи

Прасул Юлія Іванівна

Коріненко Вадим Вікторович